

PHOENIX

Válogatás az iskola alkotóműhelyeinek

munkáiból

2008–2012

BERZSENYI DÁNIEL GIMNÁZIUM

BUDAPEST

KIADTA: Berzsényi Dániel Gimnázium, Budapest 2012
FELELŐS KIADÓ: Somogyi László igazgató
TÁMOGATÓK: Berzsényi Dániel Gimnázium Alapítványai

ELŐSZÓ: Somogyi László igazgató

CÍMLAPTERV
SZERKESZTÉS
ÉS MŰTÁRGYFOTÓK: Tóth Julianna

ELŐKÉSZÍTÉS, NYOMDA: **Press+Print Lapkiadó és Nyomdaipari Kft.**
2340 Kiskunlacháza, Gábor Áron u. 2/a
TELEFON: (24)433-433
Felelős vezető: Tóth Imre ügyvezető igazgató

MŰSZAKI SZERKESZTŐ: LUDVIG ERZSÉBET

ISSN: 1785-7139

PHOENIX:
legendás madár, amely Arábiában, vagy Egyiptomban, esetleg Indiában élt.
Bizonyos idő elteltével fűszeres ágakból fészket rakott,
s gyászdalt hallatva lángra lobbantotta fészket, a tűzben elégett,
majd hamvaiból új életre támadt. Az alkímiában egyik neve volt a bölcsek kövének,
mivel az elképzelések szerint annak is tűzben kell születnie.

BEKÖSZÖNTŐ

2001 tavaszán jelent meg az első PHOENIX albumunk. A kiadvány bevezetőjében egyebek között a következő gondolatokat fogalmaztuk meg: „A most közreadott album segítségével egy kevésbé ismert oldalunkat szeretnénk megmutatni. A 143 év során kiemelkedő művészek is nevelkedtek a Berzsenyiben és másik nagyvívó előd iskolánkban, a Bolyaiban. Intézményünk tanulója volt Bálint György, Hegedűs Géza, Hunyady Sándor, Karinthy Frigyes, Rónai Mihály András, Vas István, Szőnyi István, Jacobi Viktor, Zerkovics Béla, Hajós Alfréd, s a sor még folytatható.

Jelenlegi diákjaink többsége nem művészek készül, reményeink szerint azonban az iskolában folyó művészeti nevelés műértő és műélvező felnőtté formálja őket.

A jelen album válogatás növendékeink elmúlt egy-két évben született alkotásaiból. Azt tervezzük, hogy a kiadvány egy sorozat első kötete lesz. A sorozat megőrökíti majd az iskolában született, arra érdemes diák munkákat.”

Azóta a Berzsenyi Dániel Gimnáziumban a 154. tanév végéhez közeledünk, s a tizenegy éve megfogalmazott tervünk valóra vált, a jelen kiadványunk a sorozat negyedik köteteként jelenik meg. A korábbi kötet alkotói közül néhányan művészi pályára léptek, mások építész-mérnökként, formatervezőként hasznosítják az itt megmutatott képességeiket.

A jelen kiadványban közreadott művek alkotói közül is bizonyára többek nevével találkozni fog a műalkotásokat kedvelő közönség.

A PHOENIX sorozat a diákok műveiről szól, de az alkotások létrejöttében ott van a pedagógus több éves munkája, példamutatása. Ezúton is köszönjük Tóth Júlia kollégánk munkáját, s egyben gratulálunk a nemrég kapott „Arany Katedra” kitüntetéséhez!

2012 tavaszán

Somogyi László igazgató

AVANT-PROPOS

C'est au printemps 2001 qu'a paru notre premier album PHOENIX dans l'avant-propos duquel l'on trouve ces mots: « Par cet album nous aimerions vous présenter l'un de nos aspects le moins connus. Pendant ces 143 ans, de remarquables artistes ont étudié dans notre école et dans son célèbre ancêtre, le lycée Bolyai. C'est le cas de György Bálint, Géza Hegedűs, Sándor Hunyady, Frigyes Karinthy, Mihály András Rónai, István Vas, István Szőnyi, Viktor Jacobi, Béla Zerkovits, Alfréd Hajós. Bien que la plupart de nos élèves actuels ne se spécialise pas en l'art, nous espérons que les cours artistiques de notre école les aideront à devenir des connaisseurs en art. Cet album a pour but de présenter les oeuvres de nos élèves qui ont été réalisées durant les deux dernières années. Nous avons l'intention de faire une série dont cet album est le premier volume. La série éternisera les oeuvres créées dans notre école. »

Le lycée Berzsenyi Dániel approche maintenant de la fin de sa 154ème année scolaire, et notre objectif, formulé il y a onze ans, s'est réalisé: le présent album paraît en tant que quatrième volume de la série. Certains des élèves dont les oeuvres ont été publiées dans l'ouvrage précédent ont embrassé une carrière artistique, d'autres mettent à profit leurs compétences en tant qu'architectes ou designers.

Et ce n'est sans doute pas la dernière fois que les amateurs d'art pourront rencontrer le nom de certains des élèves qui ont contribué à ce nouvel album.

Dans la série PHOENIX, on présente les oeuvres des élèves, et ces oeuvres n'existeraient pas sans le travail et l'investissement d'une pédagogie.

gue. Nous remercions ici notre collègue Júlia Tóth de son travail, et la félicitons pour la récente obtention de sa décoration « Arany Katedra » (Chaire d'or).
Printemps 2012

László Somogyi Directeur

VORWORT

Im Frühling des Jahres 2001 erschien unser erstes PHOENIX Album. In der Einleitung dieser Ausgabe formulierten wir unter anderem folgende Gedanken:

„Mit dem hier vorliegenden Album möchten wir eine weitere, weniger bekannte Facette unserer Aktivitäten aufzeigen. Aus unserer Schule und aus dem angesehenen Bolyai Gymnasium (eine unserer Vorgängereinrichtungen) gingen im Laufe der 143 Jahre auch hervorragende Schriftsteller und Künstler hervor, zu denen u.a. solche Persönlichkeiten wie György Bálint, Géza Hegedűs, Sándor Hunyady, Frigyes Karinthy, Mihály András Rónai, István Vas, István Szőnyi, Viktor Jacobi, Béla Zerkovics und Alfréd Hajós gehören.

Ogleich die Mehrheit der Schüler, die derzeit unsere Einrichtung besuchen, keine Künstler-Laufbahn anstrebt, so hoffen wir doch, dass die von uns geleistete künstlerische Erziehungsarbeit in unseren Absolventen den Sinn für die verschiedenen Künste geweckt und entwickelt hat, und sie so ihrem späteren Leben zum aktiven Kunstgenuss befähigt.

Unser Album enthält eine Auswahl der in den letzten ein-zwei Jahren entstandenen Schülerarbeiten. Unseren Vorstellungen entsprechend soll diese Publikation den Auftakt zu einer sich ständig erweiternden Reihe darstellen, in der besonders gelungene Arbeiten Zeugnis vom künstlerischen Schaffen an unserem Gymnasium ablegen.”

Nun kommen wir im Dániel Berzsenyi-Gymnasium zum Ende des 154. Schuljahres und unser vor elf Jahren entworfener Plan wurde verwirklicht. Unsere aktuelle Publikation erscheint als viertes Band der Serie. Einige Urheber aus dem letzten Band begannen eine künstlerische Karriere, andere wiederum nutzen ihre hier gezeigten Fähigkeiten als Bauingenieur oder als Designer.

Sicherlich wird das kunstinteressierte Publikum mehreren Namen der Urheber dieser Werke aus dieser Publikation begegnen.

Die PHOENIX Serie handelt von den Werken der Schüler, bei deren Entstehung die jahrelange Arbeit und das gute Beispiel des Lehrers einen wichtigen Teil beitragen. Auf diesem Wege möchten wir uns für die Arbeit unserer Kollegin Júlia Tóth recht herzlich bedanken und zu ihrer vor kurzem erhaltenen Auszeichnung des „Arany Katedra” gratulieren.

Budapest, Frühling 2012

Somogyi László Schulleiter

INTRODUCTION

Our first PHOENIX album was released in the spring of 2001. In the introduction of the album the following thoughts were drawn up: „With this recently published album we wish to show one of our less known sides. In the past 143 years outstanding artists attended our school, and our prestigious ancestor school, Bolyai. György Bálint, Géza Hegedűs, Sándor Hunyady, Frigyes Karinthy, Mihály András Rónai, István Vas, István Szőnyi, Viktor Jacobi, Béla Zerkovics, Alfréd Hajós all attended Berzsenyi Dániel Grammar School, only to mention the most famous persons.

Although only a few of our current students intend to become artists, we hope to encourage them to become adults who enjoy and understand art.

This album contains a selection of our students' artwork from the past few years. We intend this book to be the first of a series. This series is dedicated to the best works of our students.”

Now we are at the end of the 154th schoolyear of Berzsenyi Dániel Grammar School. Our dream in 2001 has become reality: this issue is the fourth part of the series. Some of the students who published their works in PHOENIX have become artists, some of them use their skills as architects or designers.

I am sure that we are going to hear about the artists of this issue as well.

The PHOENIX-series is dedicated to our students' work however we must not forget that these students received a great amount of support and encouragement from their teachers. We would like to thank Ms Júlia Tóth, the art teacher of our school for her efforts, and we would also like to congratulate her on the recently received „Arany Katedra”- award.

Budapest, Spring 2012

Somogyi László Headmaster

PREFAZIONE

Il nostro album PHOENIX è stato pubblicato per la prima volta nella primavera del 2001. La pubblicazione di allora è stata introdotta con i seguenti pensieri:

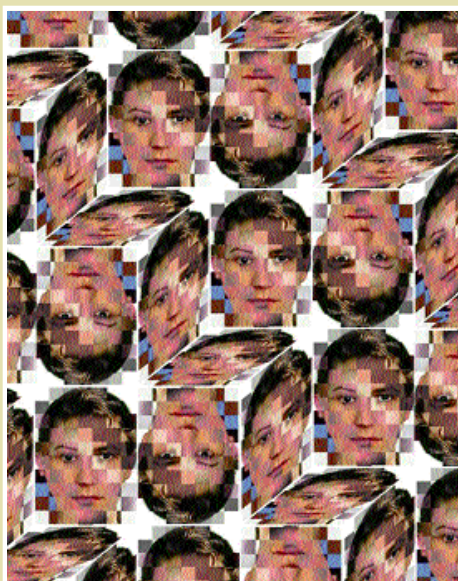
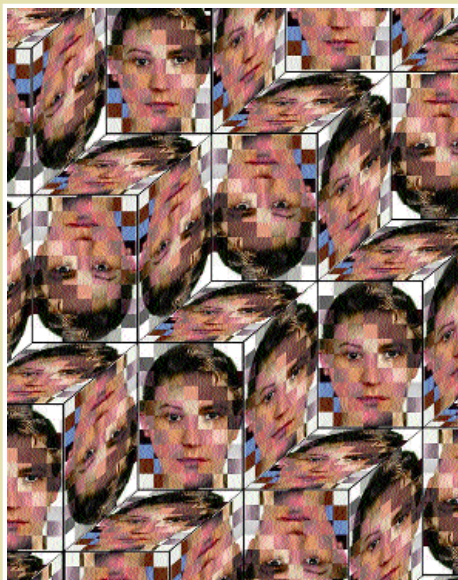
“Il liceo Berzsenyi Dániel che quest'anno festeggia il suo centoquarantatreesimo compleanno è uno dei baluardi dell'istruzione pubblica ungherese. Centinaia di personaggi della vita economica, scientifica e sociale sono cresciuti nel nostro istituto. Sono ben noti gli eccellenti risultati dei nostri allievi alle gare accademiche, e li prepariamo con grandi successi anche per il proseguimento dei loro studi. Con questo album, pubblicato la prima volta quest'anno, vorremmo presentare un nostro lato meno conosciuto. Durante questi 143 anni si sono educati anche prominenti artisti nel Berzsenyi e anche nel nostro celebre scuola antecedente, il Bolyai. Sono stati alunni del nostro istituto Bálint György, Hegedűs Géza, Hunyadi Sándor, Karinthy Frigyes, Rónai Mihály András, Vas István, Szőnyi István, Jacobi Viktor, Zerkovics Béla, Hajós Alfréd e così via. La maggior parte degli studenti di oggi non vuole diventare artista, ma speriamo che grazie all'educazione artistica del liceo, i nostri alunni si formino adulti intenditori e amanti dell'arte. Il presente album è una selezione delle opere dei nostri allievi degli ultimi anni. Progettiamo che questa edizione sarà il primo volume di una serie. La serie eternerà i migliori lavori degli studenti.”

Oramai ci stiamo avvicinando alla fine del centocinquantaquattresimo anniversario del nostro liceo Berzsenyi Dániel. Da allora il nostro progetto incominciò undici anni fa e è diventato realtà; infatti questa sarà la quarta pubblicazione della collana. Alcuni autori della serie hanno scelto la carriera artistica, altri sono diventati architetti o designer, così facendo tesoro dell'esperienza qui acquisita. Probabilmente anche gli autori delle opere presentate in questa edizione saranno lodate nel futuro dal pubblico intenditore d'arte.

Infine va menzionato che le immagini sono state raccolte dalla scultrice Tóth Júlia, insegnante della scuola. L'alto livello delle opere è dovuto al suo lavoro educativo tenace e al suo impegno esemplare. Cogliamo l'occasione di questa nuova pubblicazione per ringraziarla del suo lavoro, e per congratularci del premio “Cattedra d'Oro” ricevuto poco fa.

Somogyi László preside

AZ ELSŐ

Vagyok.

Lélegzem.

Véges testben érzem a világot.

Hallok. Eddig üres morajlást figyelt a fülem, de hirtelen ez átváltott suhogássá, a levegő, melyet fejem beszív a testembe, óvatosan körülöleli bőrömet.

Látok. A sötétség más színekbe váltott. A színek mozognak, talán a testem? Nem. Látom, hogy messze van, nem érzem a sajátomnak.

Mozgok. Lényem sokkal kisebb, mint amekkorának véltem. Vannak könnyedén mozgatható részeim, sajátjaim, nem tudom ezeket leszedni.

Felegyenesedek, de mindez olyan furcsa, hogy csak összeesni tudok. Lehet, hogy ilyet nem szabadna csinálnom, mert fáj. Kellemetlen érzés. Olyat nem akarok tenni, ami ezzel jár.

Mégis valamit kell tennem, a mozgás jó, a nem mozgás túl sokáig nem jó nekem... Újra felegyenesedek, most sikerül úgy maradnom, de a fejem fáj egy kicsit belül.

Nekem. Nincs itt más, ami úgy mozogná, mint én. Bársonyos, élénk és lapos, amin állok. A távolban magasodik ez. Biztosan el tudok odáig jutni, talán amiken állok, azokat tudnám úgy mozgatni, hogy tovább jussak a helyről, ahol először tudtam magamról.

Valami fekete dolog lapul mellettem a földön, a lábaimból nőtt ki, de nem az én részem volt. Megállok, ő is megáll. Hasonlított rám, felemelem kilógó részeimet, ő is ugyanígy tesz. Leülök, ő is leül. Megérintem, de nem érzek mást, csak a földet, amit a bársonyos, zöld fű borított be végtelen messzeségekben. Nem tudom, hogy ki lehet ez, aki a földre lapult. Felállok, megfordulok, nem látom a feketeséget, igazából semmit sem látok. Valami nagyon szúrja a szemem, valami, ami forróságot sugárzik felém és erős fényt. Nem tudok rájönni, hogy mi az, inkább nem is törődök vele, sem a feketeséggel. Tovább megyek.

Leülök. Valami olyat érzek, amit eddig még nem. Valami nagyon hiányzik, belülről mardos és fáj a testem. Lehunyom a szemem, abban reménykedem, hogy ez elmúlik.

Hirtelen lehül a levegő, valami magas dolog van a fejem fölött. Olyan színe van, mint a fűnek, csak sokkal nagyobb, és van kemény, földszínű része is. Fa. Ezek nem mozognak maguktól, észrevettem, csak akkor, ha a levegő, amit még mindig belélegzek, simogatja őket.

Valami színes dolog lóg a fáról. Olyasmi alakja van, mint a kezemnek, ha összeszorítom, és nagyjából akkora is. Nagyon szép, felállok és leszedem onnan. A fa nem engedi könnyedén, erősen kell húznom magamhoz, hogy a kezemben maradjon. Megszagolom, kellemes illatot áraszt magából, nem olyan, mint a levegőé. Az a mardosó fájdalom egyre erősebb lett, úgy gondolom, talán ez segít. Kinyitom a számat, de nem fér bele. Talán a számban lévő kemény dolgok arra valók, hogy kisebb darabokra szedjék. Harapok. Savanykás lé csordul a számba, valahogy sikerül a testem mélyebb részeibe tuszkolnom, rágok, nyelek. Jólesik, jobban vagyok...

Sokáig csak nézek magam elé, nem tudom, hogy mit tegyek. Fáradt vagyok, hogy tovább járkáljak, ráadásul ez a fa és a többi, ami itt van körülöttem, annyira szépek és kellemes hangjuk van, hogy nem akarom itt hagyni őket. Valami mozog a közelben, hallok, hogy közelít felém. Ez biztosan nem egy fa, talán hasonlít rám, és tud mozogni. Az a valami nagyon közel jön most hozzám. Nem hasonlít annyira rám, de több közös dolgunk van, mint amennyi nekem a fákkal. Vannak lábai, mint nekem, de egész testét szőr fedi, nekem nincsen olyan sok. Hangot ad ki magából. Kicsit olyan, mint a lábam hangja, ha gyorsan lépegetek. Odajön hozzám, orrát a bőrömhöz közelíti, érzem a melegséget, amit kifúj magából. Én is megpróbálok valami hangot kiadni magamból, eléggé furcsa és mély. Az a lény rám mereszti a szemeit, majd szőrös kezét a mellkasomra rakja, ami folyamatosan mozog, mikor lélegzek. Megérintem, nem tűnik olyasvalakinek ez a lény, aki engem akarna megkóstolni, mint ahogy én tettem az imént azzal az almával. Hiszen látom, hogy a fogai nagyon hegyesek, sokkal nagyobbak, mint az enyéim. Kellemes érzés simogatni ezt a lényt. Elnevezem tigrisnek. Mellém fekszik, én meg kényelmesen rá hajtom a fejem. Hallok, hogy valami dobog benne. Érzem is. Furcsa.

Sok másféle teremtményt is megpillantok, ők többen is vannak, mindegyiknek adok valami nevet, hogy ne keverjem össze őket. Hiszen annyi van, nem tudom mindegyiket ugyanazon a néven nevezni, mert ezek mind különböznek.

Magamnak is adok nevet: Ember. Ember vagyok. Ennek az egész helynek adok nevet: Édenkert.

Valami mégis hiányzik. Olyan szó, olyan hang, mint az enyéim. Nem értem az állatokat, egyedül vagyok.

Annyi minden van itt. Nehéz az egészet egyszerre átlátnom, átgondolnom. Ott fekszek a tigris mellett, mancsával (mivel az ő keze sokban különbözik az enyémtől) szinte magához szorít. Vajon önmagának érez engem, hogy így a testéhez von?

Ezekben a pillanatokban valami hatalmas fényesség tölti el a teret, amiben létezek. Olyan, mintha a nap, amit nem is látok, csak a fényét, lejönne hozzám. Nem forró, nem hideg. Itt van, és mégse látom. Nem tudom, mi ez, csak sejtem. Valami hatalmas lény... Aki talán tudja, hogy mi történik, miért vagyok, ki által vagyok. Beszél hozzám, hangja nincsen, és mégis hallok. Sokat mond, és mégis keveset...

„Sem biztos helyet, sem sajátos arcot, sem pedig semmiféle, csakis téged illető szerepkört nem adtunk neked, Ádám, hogy amely helyet, amely szerepkört óhajtasz, azt birtokold kívánságodnak megfelelően. A többi teremtmény a maga meghatározott természete folytán az általunk előírt törvények közé kényszerül, örökre meghatározva. Téged nem fékez semmi kényszer, téged szabad akaratodra bízlak, az fogja természetedet megformálni. A mindenség közepébe helyeztelek, nézz körül, hogy mi a legkedvedszerintvalóbb a világban. Nem alkottunk sem éginek, sem földinek, sem halandónak, sem halhatatlannak, hogy önmagadat amilyennek csak akarsz, döntésed és rangod értelmében magad alakítsd ki, s mint a fazekas, abba a formába gyúrd át, amelyik inkább tetszik. Lelked végzéséből lesüllyedhetsz az alacsony, állati világba, és újjászülethetsz a felsőbb, az Isten világába.”

Meghallgatom, értem, amit mond nekem. Kaptam tőle saját gondolatokat, saját érzelmeket, saját tetteket. Van szabad akaratom, ebben különbözök az állatoktól. Ő Isten, aki engem megalkotott, bár nem látom, csak a fényt, tudom, hogy ő az. A hangja ismerős, bár sose hallhattam... Lassan elhalványul a fény, utánakapok kezeimmel, de nem érem el Istent. Elment. Talán örökre elhagyott vagy még fogom őt látni? Nem tudom. Álmos vagyok, aludnom kell. Visszafekszek a tigrisre, aki természetesnek vette teremtmője jelenlétét, nyugodtan fekszik most is...

Van jövőm, van életem, van lelkem, van testem, vannak gondolataim, van szabad akaratom. De nincsen senki, akivel ugyanezt megoszthatnám...

Végül lehunyom a szemem.

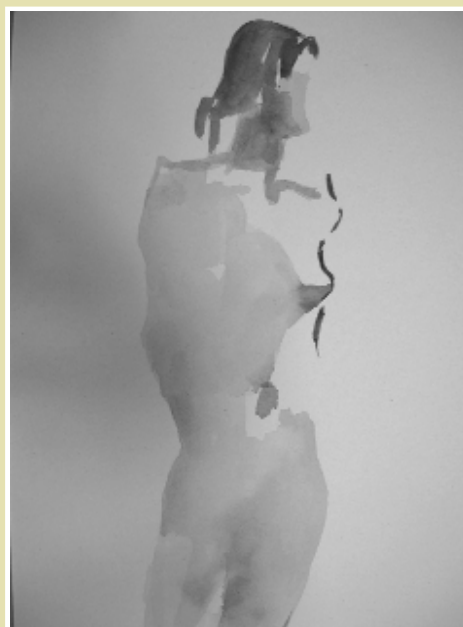
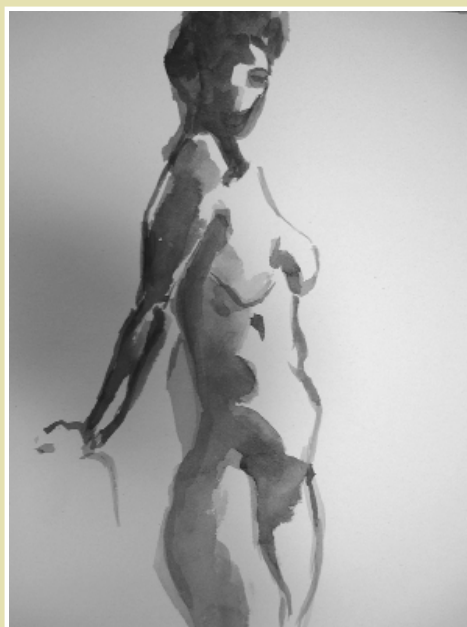
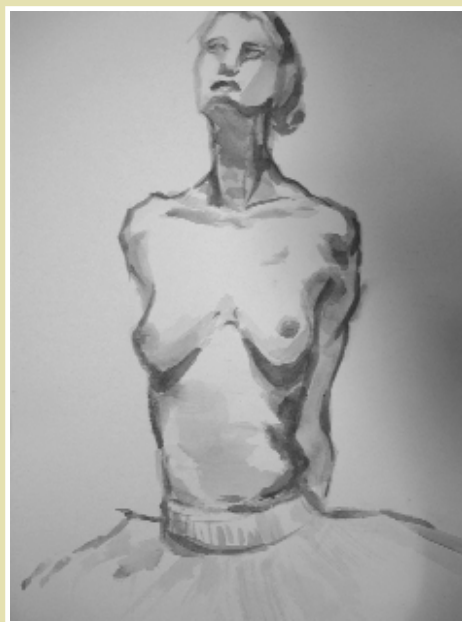
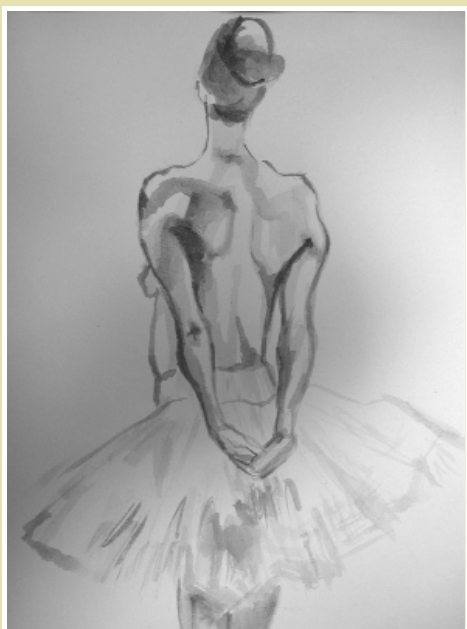
Az idézet Giovanni Pico della Mirandola: Az ember méltóságáról című művéből származik

KUGYELLA NOÉMI

BAKSAI RENÁTA

FUNK MÁRTA

Jó, egy kicsit dobogott a szívem.
Egy kicsit úgy éreztem élek.
Egy kicsit mindenre képes voltam.
De aztán vége lett.
Azaz, nem is egészen. Azt mondtad várjak. Jó, várok.
A metrón ülök, mellettem a bácsi újságot olvas.
Áthaladunk a Deákon.
Én várok.
Valahol a háttérben a szívem dobog.
És áthaladunk a Deákon.
Én várok.
Te előttem ülsz, és nézel, én várok.
És áthaladunk a Deákon.
Te felállsz.
A szívem újra dübörögni kezd, nem fér a bőrébe (vagy a bőrömbe?).
Te kiszállsz a Deákon.
Én várok, és áthaladunk a Deákon.
Meg fogunk halni?

Megyek az úton

Megyek az úton hazafelé,
Hátra se nézek, csak magam elé
Mellettem pajtás a béke,
Előtte a szeretet kísér el.

Mögöttem a bizonytalanság,
Sötétségből jött gazság,
De a szeretet óvása alatt
Megbecsülöm önmagamat.

Holnap, hol nap

Holnap-nap után,
Hol nap-nap után,
Ember a Holdon,
Jön az utcán.

Hol szól a zene,
Ott szól a zene,
Ember a Földön
Miért ne tegye?

Hol dúl a szívem,
Ott dúl a szívem,
Ember az égben,
Ó szerelem!

OLTI DÓRA

Vihar

Csak messze, messze menni innen,
Repülni égi tájak mentén,
S ha rigó füttye a távolba libben,
Tovalengnék az égi vágyak mezején.

A szél hűvöse rázza az ágakat,
S zord tél üvölt az erdőn,
Fagyott jégcsapok érzik a vágyakat,
Mit kíván sok éhes őz, s felhőn
Sok kis angyal lesi, hogy mikor
Száll már tova a hűvös, téli bűn.

Halld még, mit kíván a feltámadt vihar,
Zúgva, suhogva rázván a fákat,
Jön, jön az áztató zivatar,
És messze repíti bágyadt madárkákat.

Még hívogat, csitít a dermedt rengeteg,
Sok fázós állatka meg- és megremeg.
Szeretni még, csak ennyi kéne, ó,
Mert „Szeretni kell, s szeretve lenni jó.”

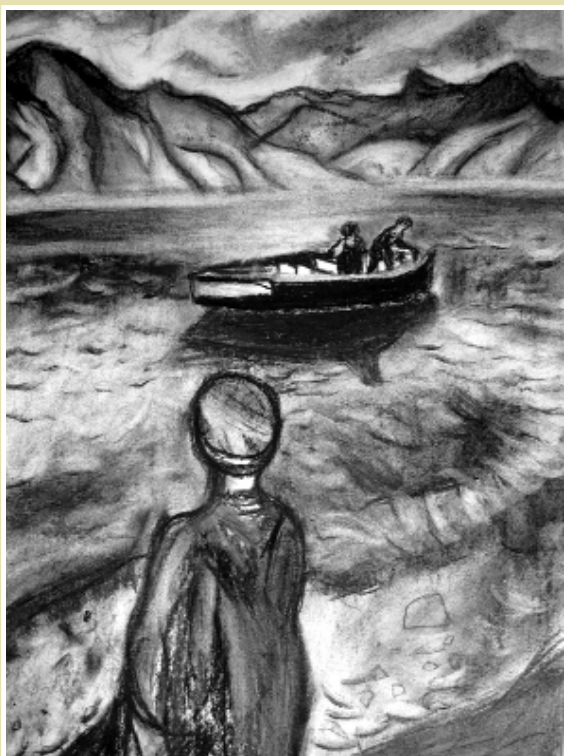
BAKSAI RENÁTA

BIRI ESZTER

HERNÁDI EDINA

RÁCZ ZSÓFIA

Azután

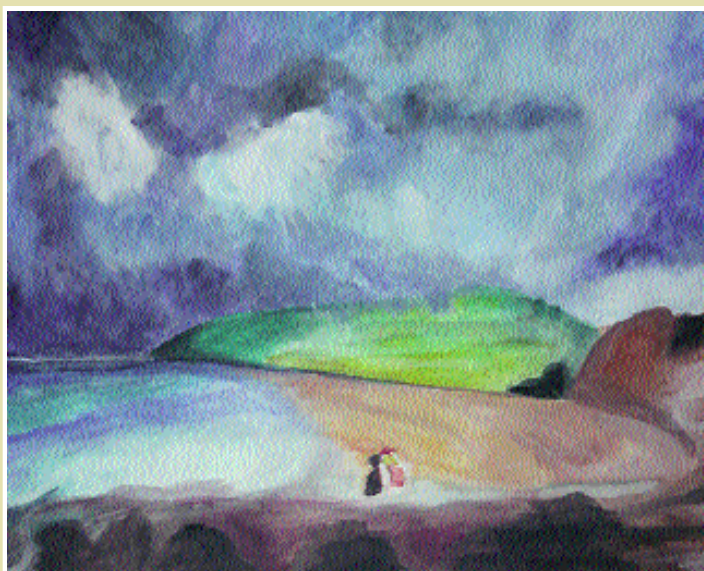
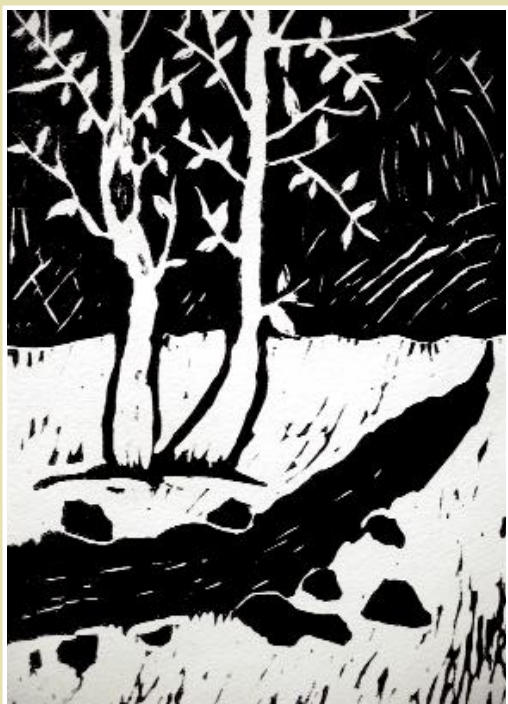
Félvigyor az önfeledt kacagásban
eltúlzott fény légüres szoba
Mozdulatlanság.
Bármi keresése mindig valaki másban
kapkodó matatás romok ostroma
Megkésettség.
Félútról visszavitt szökni akaró fogoly
meztelen fal alvadó homály
Megadás.
Őszinte rácsodálkozó gyermeki mosoly
hatalmas vár daloló király
Hiszem!

Zokogó zenész lezárt zongorája
bámuló tárgyak egyenletes füst
Mozdulatlanság.

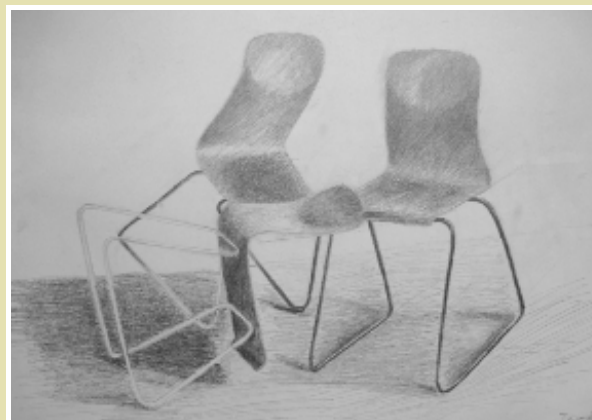
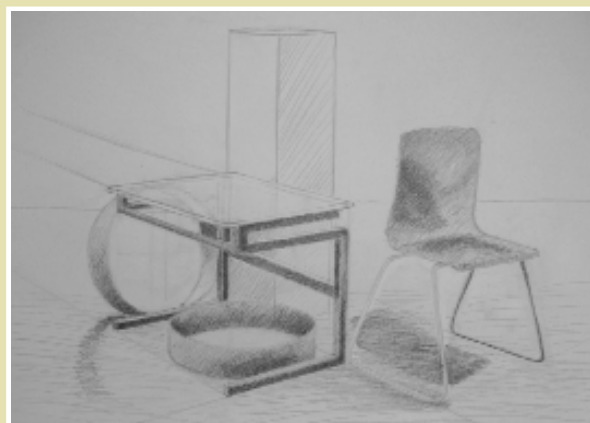
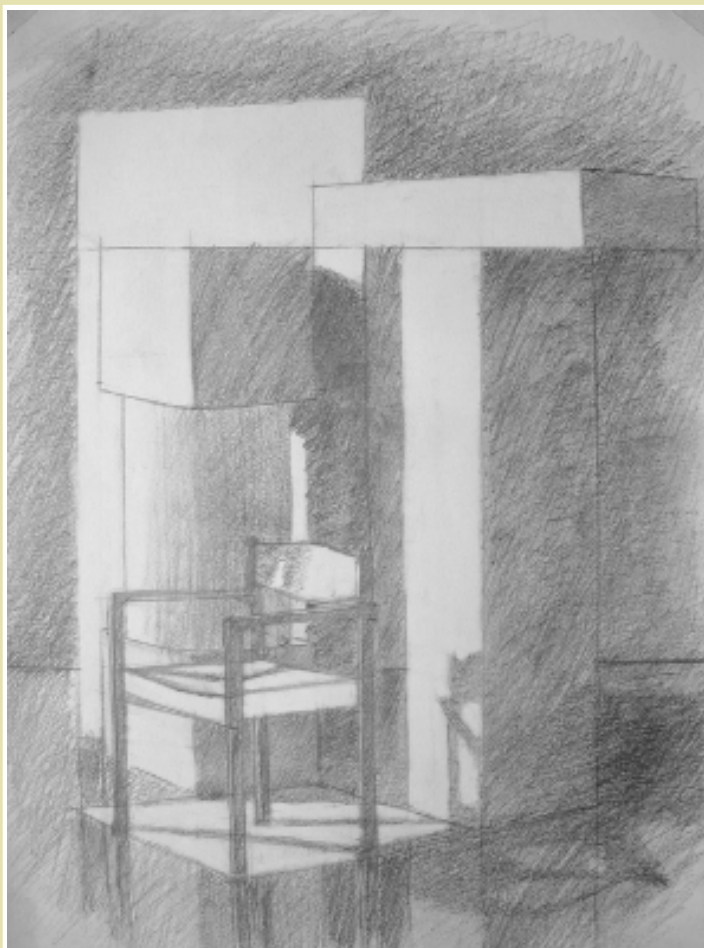
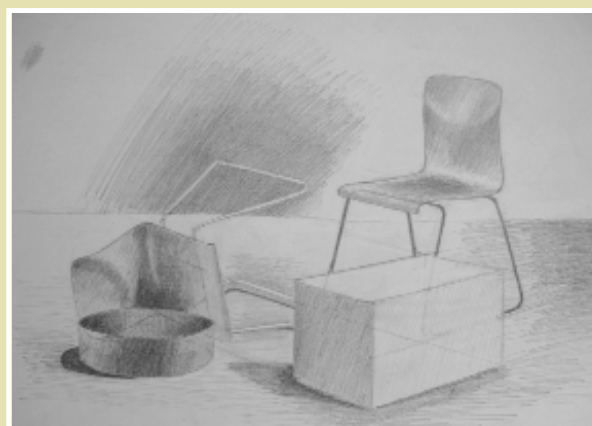
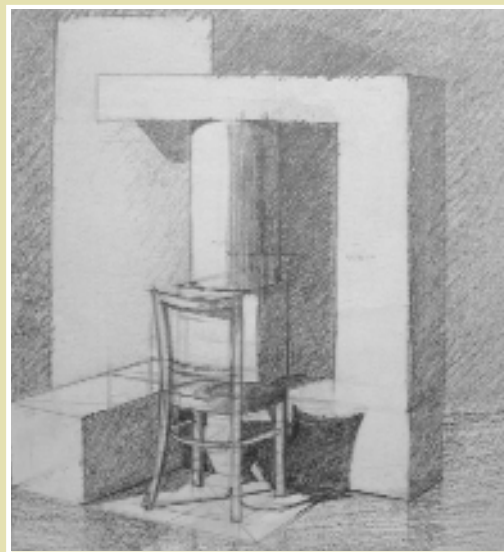
OLAJOS VIOLA

HÓVÁRI VANESSZA

VINCZE VIRÁG

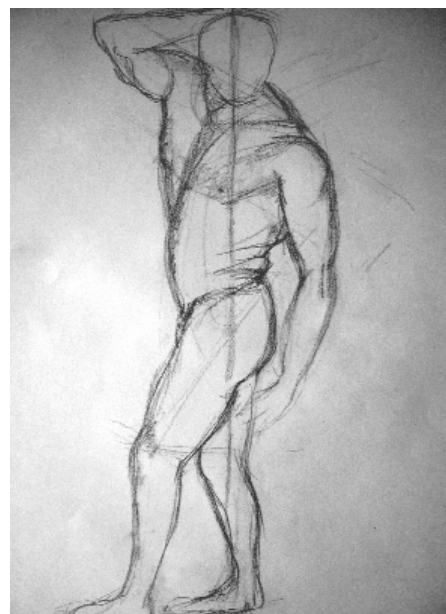
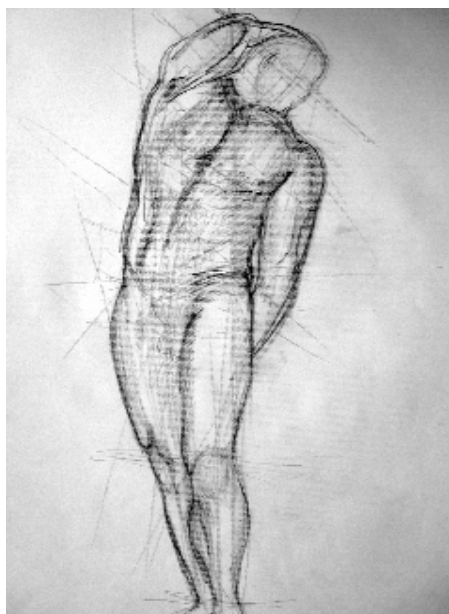
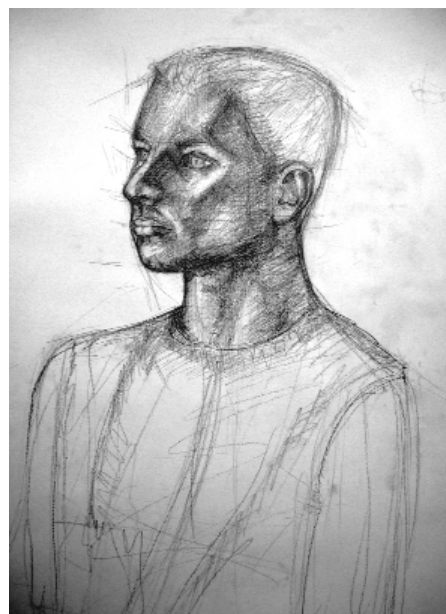
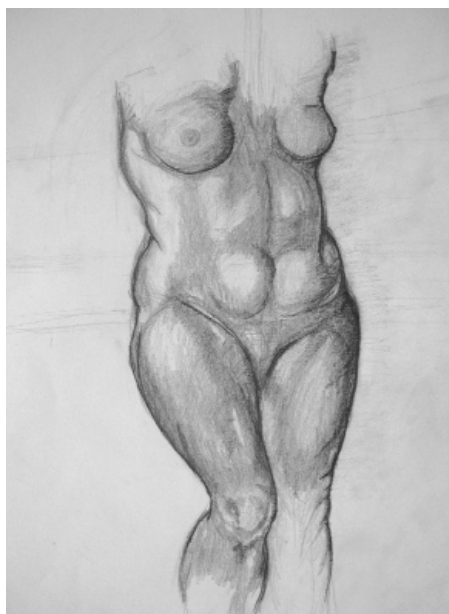
MOLNÁR RENÁTA

TASNÁDI HAJNALKA

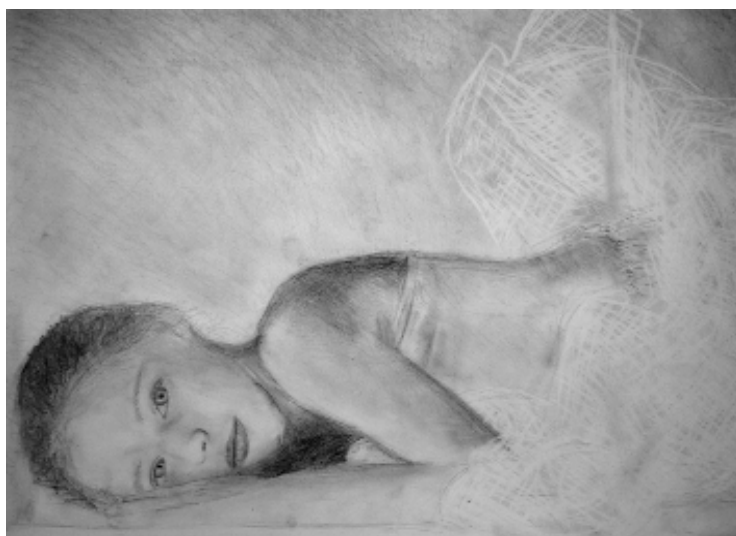
NEMES-JELES LAURA

BOHACSEK DÓRA

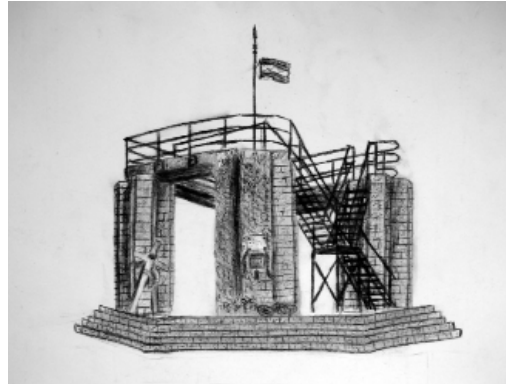
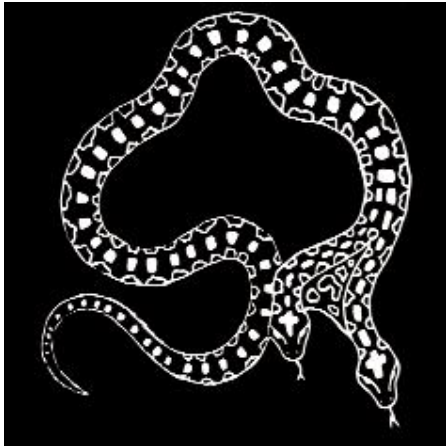

MACGILL HAJNALKA

KRISTÓF KITI

KÓHALMI LILLA

BIRI ESZTER

ZIAJA RÉKA

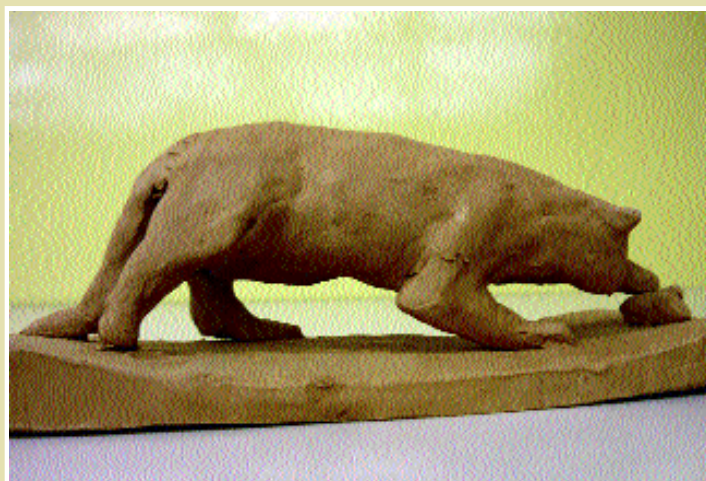
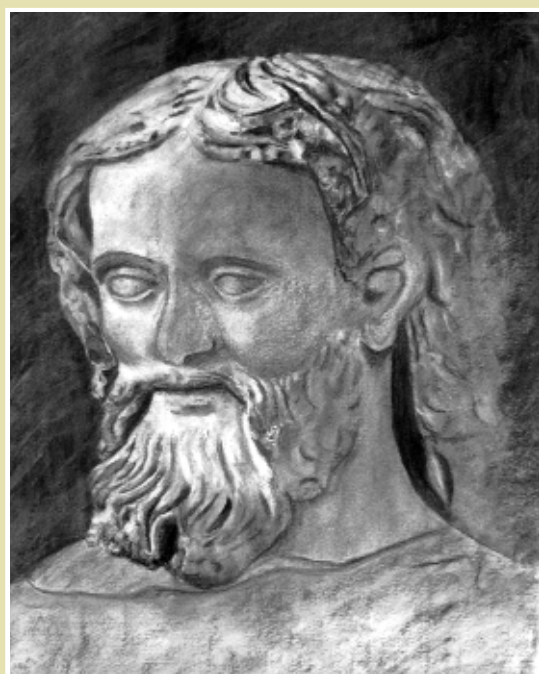

KUGYELLA NOÉMI

NGUYEN UYEN MY

HOLLÓSI VIVIEN

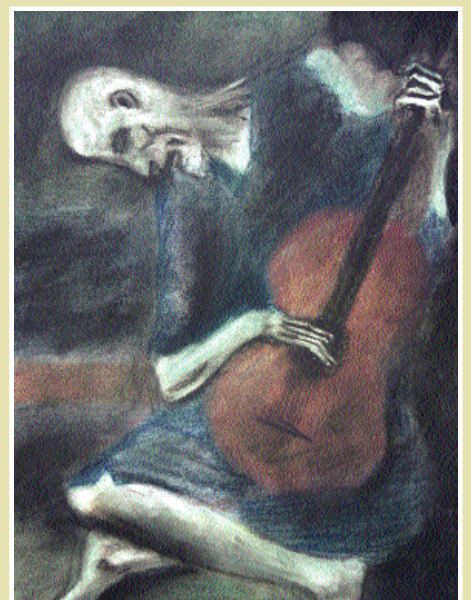
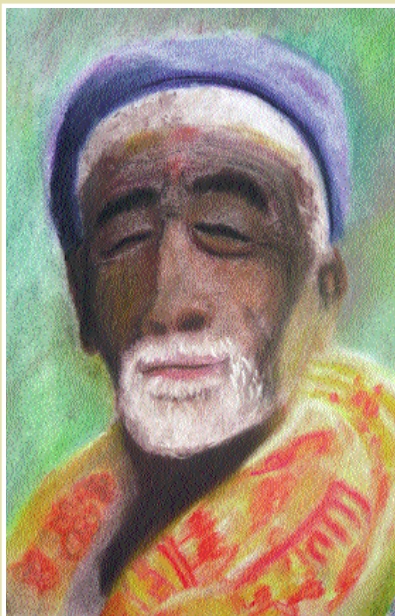
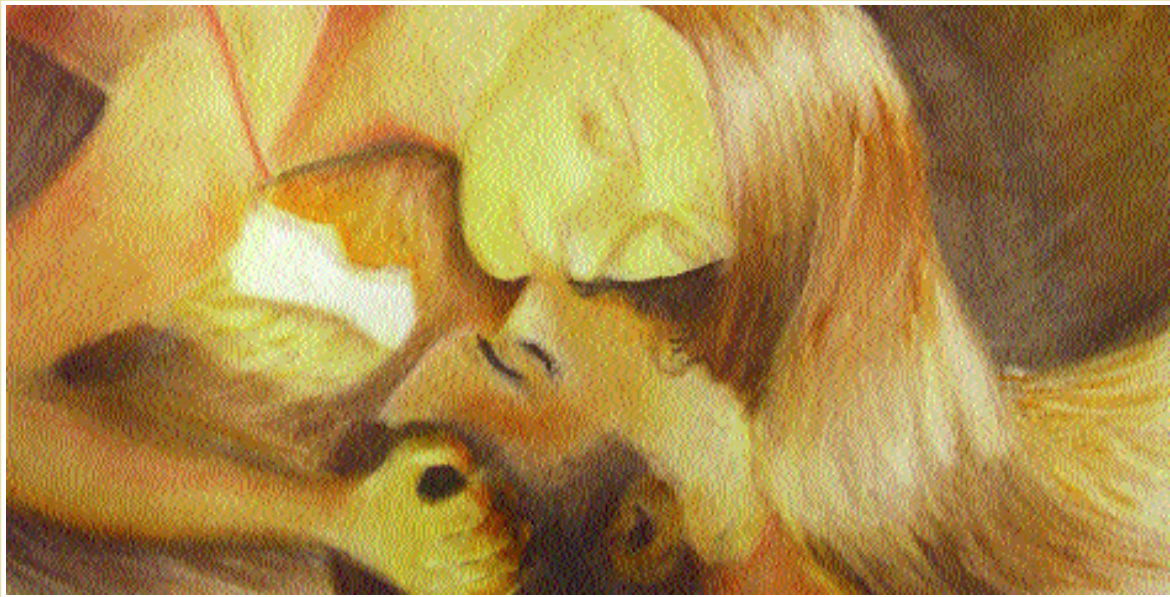

BÍRÓ ADÉL

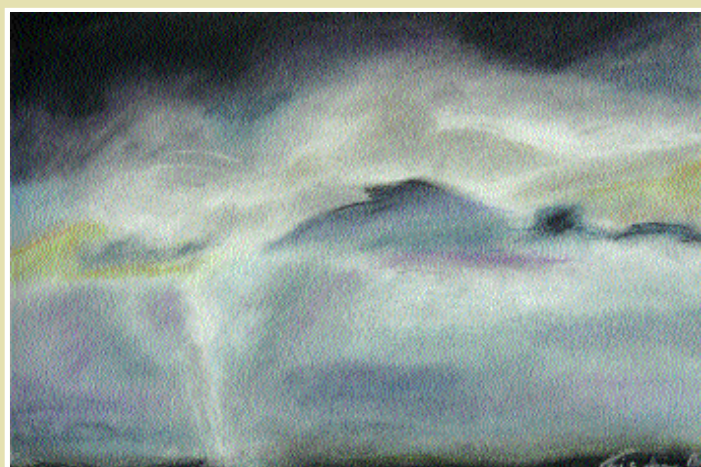
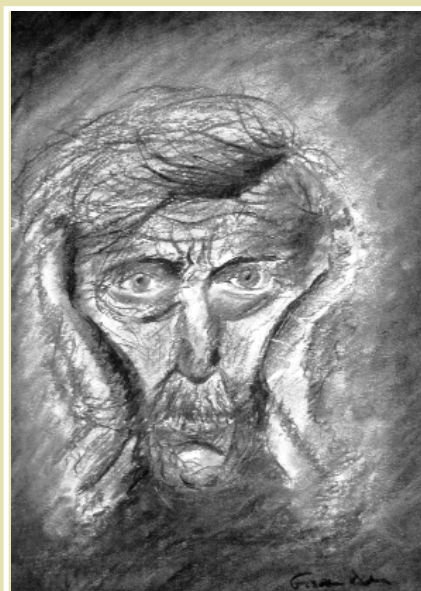

ILLÉS ANNA

FEJES KATA

FISCHER ALÍZ

ZILAHÍ LÁSZLÓ

KRIZBAI ILDIKÓ

London

ha a Piccadilly Circuson jut eszembe, merre vagyok és nem hagyom magam elkábítani a civilizáció Dáriusz kincsétől, a fénylő, zsírosan és vonzóan kikerekedett világvárostól, a tolerancia hazájától, a fejlődés és a haladó értékek meghaladt klauzulákba zárt kapszulájából, akkor sem tudom, mit érzek, a fény tiszteletreméltó intézményei, a letűnt császári világ-ura-birodalom grandeurje között ámulatlan járva, ahol mindent szabad, míg másokat nem zavarasz, hol az óramű percre olajozottan jár és szembeszökően „fancy” minden. vonzó kép. szép állapot. jólétben fürdő kertvárosok, szép és divatosan öltöző vonzó emberek áradata, a vérvörös doubledecker mint a kétperces metronóm, robog végig újra és újra üresen az utcákon és senkit sem érdekel, hogy kihasználatlan, mert „elhagyhatatlan része városképünknek”. öt perc alatt akkurátusan ürül ki az állomás, s robog tovább a metró számtalan vágányon, mikor valaki Hammersmithnél a sínekre veti magát, nincs fennakadás. nincs megálló.

kegydíj ömlik az önfenntartás szélén egyensúlyozó külvárosi slumokba, gettókba, hol a távolsági buszról leszállni sem mernél s mélyebbre süllyedsz a párnázott ülésben a kosz, nyomor és kilátástalanság között sietősen végigvágatva, nehogy folt kerüljön a tökéletes képre.

kiket tán remény, tán születés, vagy a jóléti állam emlőin csüngés hozott a nyolcmillió városba. szennyes hordalékként nyüzsögnek ott, szinte elfelejtve és teljesen félretolva.

ablakok törnek, boltok kifosztódnak elkeseredésük nyomán és néma kezek már másnapra épen nyitják az üzletet.

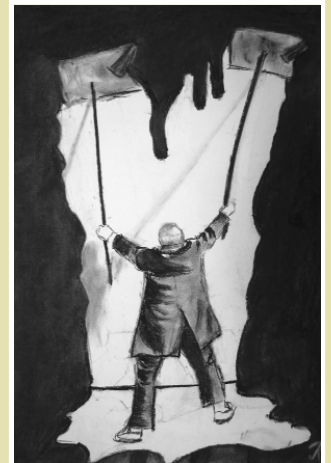
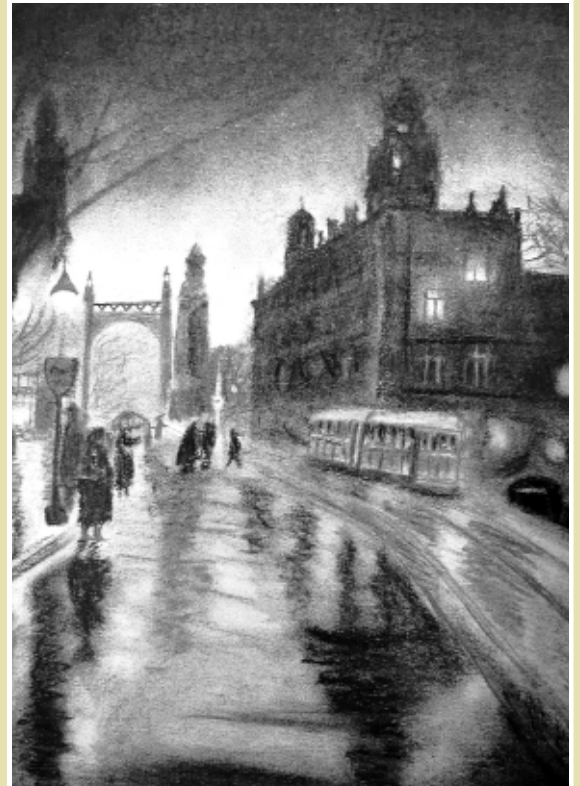
"Business as usual, the show must go on."

és én gyönyörű épületek, akár a birodalom klasszikus formáinak akár modernisták elegáns acélmeredélyeinek ízléses kombinációja, zöldellő, tiszta parkok között járok, állatok mindenfelé.

de a béke és prosperitás mögött már bennem is ott lüktet a nyugtalanság és a hanyatlás borzalmas előérzete. nem hagy nyugodni.

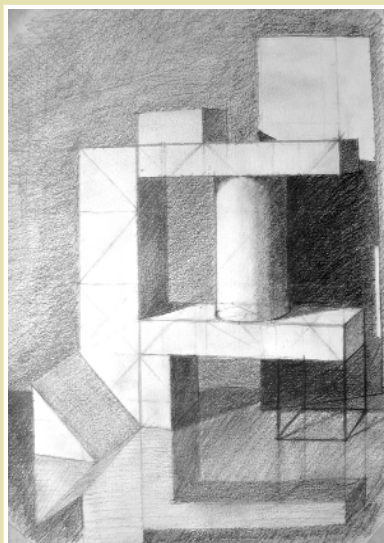
a formák önmagukat fogják szolgálni és az alátámasztás nélkül a fejlődés lelassul és megáll. a gépezetről lepattog a lakk, csikorogni kezd és egyszer megakad. a káosz elszabadul, s végigsöpör a polite rendnek-hazája Anglián az örület a feszesre húzott eresztékek robajt csapva elszakadnak az értelmetlenné lett, túlnőtt, túlrejt gyümölcs a porba hull.

a reptéren állok, a funkcionális építészet egyik mesterművében a várost körülvevő ötből (s nyílik a hatodik), vissza kelet-európai kopott és barbár otthonomba. tudom, hogy halálra van ítélve, kora délutánjának fénye tündököl a városon, a folyamat visszafordíthatatlan, de hosszú lefutású még mindenképp visszatérek. élvezni, még lehet.

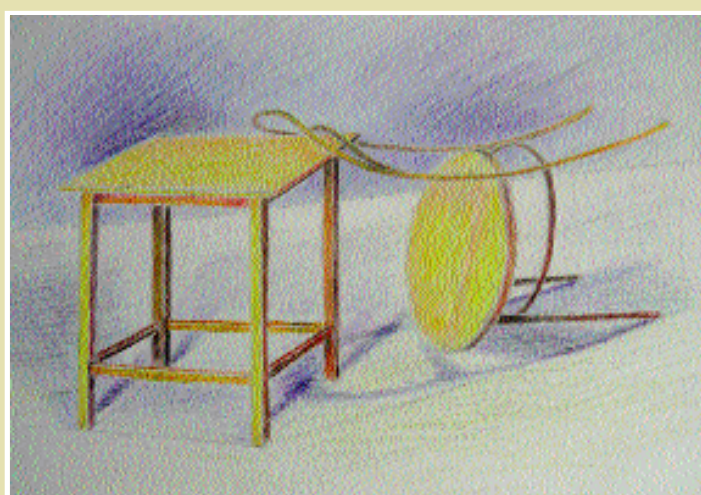
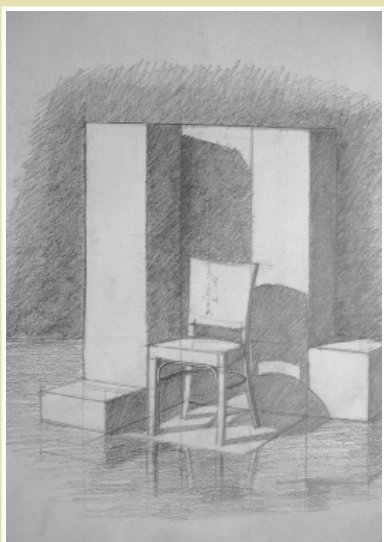
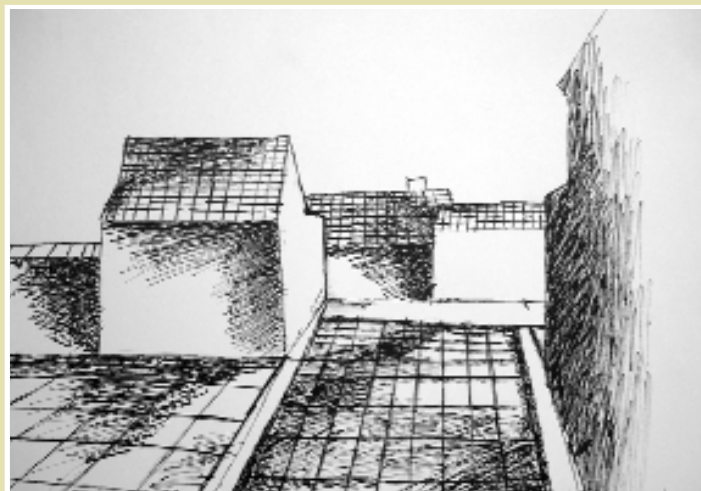

FEKETE VIKTÓRIA

MOLNÁR RENÁTA

TASNÁDI HAJNALKA

KRIZBAI ILDIKÓ

Azt akarom (1)

Akarom, hogy tudjam,
Hogy kit akarok én.

Azt akarom (2)

Akarom, hogy tudjam én,
Kit szántak nekem e féltéken.

Ingeborg Bachmann: Die Fähre

Im hohen Sommer ist der Fluss ein tausendstimmiger Gesang, der, vom Gefälle getragen, das Land ringsum mit Rauschen füllt. Nahe am Ufer aber ist er stiller, murmelnder und wie in sich selbst versunken. Er ist breit, und seine Kraft, die sich zwischen das Land legt, bedeutet Trennung. Gegen Norden ist das Tal dunkel und dicht, nahe liegt Hügel an Hügel, aufwärtsgewölbt hängen Wälder nieder, und in der Ferne heben sich die steileren Höhen, die an hellen, freundlichen Tagen einen milden Bogen in das Land hinein bilden. Über den Fluss liegt im ersten Dunkel der waldigen Enge das Herrenhaus. Der Fährmann Josip Poje sieht es, wenn er Menschen und Last hinüberfährt. Er hat es immer vor sich. Es ist von brennender weißer Farbe und scheint plötzlich vor seinen Augen auf.

Josips Augen sind jung und scharf. Er sieht, wenn sich ferne im Gesträuch die Zweige biegen, er wittert die Gäste der Fähre, gleich, ob es Korbflechterinnen sind, die um Ruten an das andere Ufer fahren, oder Handwerksleute. Manchmal kommt auch ein Fremder oder ganze Gesellschaften mit lachenden Männern und buntgekleideten, heiteren Frauen.

Der Nachmittag ist heiß. Josip ist ganz mit sich allein. Er steht auf der kleinen Brücke, die vom Ufer über die lange Strecke weichen Sandes führt. Die Anlegestelle ist mitten in die Einsamkeit des Buschlandes gebaut, eine Fläche, die sich sandig und versteint bis zum allmählichen Übergang in Wiese und Feld ausdehnt. Man kann das Ufer nicht überschauen, jeder Blick ertrinkt im Gesträuch, und kleine, wenig verhärtete Wege sind dazwischen wie frische Narben. Allein das Wechselspiel der Wolken an diesem unsteten Tag ist Veränderlichkeit. Sonst ist die Ruhe ermüdend, und die schweigende Hitze drückt allen Dingen ihr Mal auf.

Einmal wendet sich Josip. Er blickt zum Herrenhaus hinüber. Das Wasser liegt dazwischen, aber er sieht doch an einem der Fenster den »Herrn« stehen. Er, Josip, kann viele Stunden ruhig stehen oder liegen, er kann Tag für Tag das gleiche Wasser hören, aber der Herr im weißen Haus, das sie manchmal das »Schloss« nennen, muss Ruhelosigkeit in sich tragen. Er steht bald an diesem, bald an jenem Fenster, manchmal kommt er den Wald herunter, dass Josip meint, er wolle den Fluss überqueren, aber dann verneint er, so gut dies über das Brausen geht. Er streift zwecklos am Ufer entlang und kehrt wieder um. Josip sieht das oft. Der Herr ist sehr mächtig, er verbreitet Scheu und Ratlosigkeit um sich, aber er ist gut. Alle sagen es. Josip mag nicht mehr daran denken. Er sieht forschend nach den Wegen. Es kommt niemand. Er lacht. Er hat jetzt seine kleinen Freuden. Er ist schon ein Mann, aber es macht ihm noch immer Vergnügen, die platten Steine aus dem Sand zu suchen. Er geht bedächtig im feuchten, nachgebenden Sand. Er wiegt den Stein prüfend in den Händen; dann schwingt er, sich beugend, den Arm, und in schwirrendem Flug saust das übermütige Stück über die Wellen, springt auf und weiter und springt wieder auf. Dreimal. Wenn er es öfter macht, springen die Steine aber achtmal auf. Sie dürfen nur nicht plump sein.

Stunde auf Stunde stiehlt sich fort. Der Fährmann ist lange schon ein stummer, verschlossener Träumer. Die Wolkenwand über den entfernten Bergen wird höher. Vielleicht geht der Schein der Sonne bald weg und schlingt goldene Säume in die weißnebeligen Paläste. Vielleicht kommt dann auch Maria. Sie wird wieder spät kommen und Beeren im Korb tragen oder Honig und Brot für den Herrn. Er wird sie über den Fluss fahren müssen und ihr nachsehen, wenn sie gegen das weiße Haus geht. Er versteht nicht, warum Maria dem Herrn alle Dinge in das Haus tragen muss. Er soll seine Leute schicken.

Die späten Nachmittage bringen Verwirrung. Die Bedenken verfliegen mit dem Ermüden. Die Gedanken sind auf heimlichen Wegen. Der Herr ist nicht mehr jung. Er wird kein Verlangen tragen, das so schmerzt wie das des jungen Josip Poje. Warum muss Maria an ihn denken, wo er nie nach ihr sieht, sondern an große Dinge denkt, die unverständlich und dunkel für sie sind. Sie kann viele Male zu ihm kommen, er wird sie nicht sehen, wenn sie kein Wort sagt. Er wird ihre Augen nicht verstehen und die Schweigende fortschicken. Er wird nichts von ihrer Traurigkeit und ihrer Liebe wissen. Und der Sommer wird vergehen, und im Winter wird Maria mit ihm tanzen müssen.

Die kleinen Mücken und die Fliegen, die nach Sonnenuntergang so lebendig werden, schwärmen schon. Sie suchen immer durch die Luft, fliegen geruhssame Kreise, bis sie mit einem Mal zusammenstoßen. Dann lösen sie sich und schweben weiter, bis sich das wiederholt. Irgendwo singen noch Vögel, aber man hört sie kaum.

Das Rauschen des Flusses ist Erwartung, die alles andere in sich erstickt. Es ist ein lautes Lärmen, das mit Bangen und Erregung gefüllt ist. Kühle weht auf und ein trüber Gedanke in ihr. Man müsste blind sein und sähe doch den weißen Fleck der Mauer vom anderen Ufer durch den Wald scheinen.

Der Abend ist da. Josip denkt daran, nach Hause zu gehen, doch er wartet noch ab. Es ist schwer, einen Entschluss zu fassen. Aber nun hört er, dass Maria kommt. Er sieht nicht hin, er will gar nicht hinsehen, aber die Schritte sagen genug. Ihr Gruß ist zag und hilflos. Er blickt sie an.

»Es ist spät.« Seine Stimme ist voll Vorwurf.

»Du fährst nicht mehr?«

»Ich weiß nicht«, erwidert er. »Wo willst du noch hin?« Er ist von fremder Unerbittlichkeit beherrscht.

Sie wagt nicht zu antworten. Sie ist stumm geworden. Sein Blick ist ein Urteil. Er bemerkt, dass sie nichts bei sich trägt. Sie hat keinen Korb, keine Tasche, auch kein Tuch, das sich zum Bündel wölbt. Sie bringt nur sich.

Sie ist ein törichtes Mädchen. Er ist voll Verwunderung und versteht sie nicht und verachtet sie ein wenig. Aber die Wolken haben nun ihren glühenden Saum. Die Wellen im Strom sind bedächtiger und breiter als am Tage, die Strudel inmitten dunkler und gefährlicher. Niemand wird wagen, jetzt mit einem Boot über das Wasser zu fahren. Nur die Fähre bietet Sicherheit.

Der Wind streicht über Josips Stirne, aber sie bleibt trotzdem heiß. Eine Regung, die ihn erzürnt, stürzt ihn in Verwirrung. Das Seil der Fähre stellt eine Verbindung her, löst die Grundlosigkeit und weist gerade und unfehlbar an das andere Ufer, an das weiße Herrenhaus.

»Ich fahre nicht«, weist er Maria ab.

»Du willst nicht?« Ahnung steigt in dem Mädchen auf. Es hebt einen kleinen Beutel und frohlockt: »Ich werde dir doppelt so viel zahlen!«

Er lacht erlöst. »Du wirst nicht genug Geld haben. Ich fahre nicht mehr.«

Warum steht sie noch immer hier? Das Aufeinanderschlagen des Geldes verklingt. Zutraulichkeit ist in ihrem Gesicht und Bitte. Er verstärkt seine Abweisung und seinen Vorwurf.

»Der Herr wird dich nicht ansehen. Dein Kleid ist nicht fein, und deine Schuhe sind schwer. Er wird dich fortjagen. Er hat anderes zu denken. Ich weiß es, denn ich sehe ihn alle Tage.« Er ängstigt das Mädchen. Nach einer von Nachdenklichkeit erfüllten Minute stehen Tränen in ihren Augen.

»Im Winter wird der Herr nicht mehr hier sein. Er wird dich schnell vergessen.« Josip ist ein schlechter Tröster. Er ist bekümmert. Er wird sie nun doch über den Strom bringen. Die Ratlosigkeit in seinem Gesicht breitet sich mehr und mehr aus. Er sieht zu Boden. Hier ist aber nichts als die Fülle des Sandes. Ein schöner Plan schwimmt in der Öde starrender Unentschlossenheit.

Als Maria sich langsam wendet, um zu gehen, versteht er sie zum zweitenmal an diesem Sommerabend nicht.

»Du gehst?« fragt er.

Sie bleibt nochmals stehen. Er freut sich nun. »Ich werde auch bald gehen.«

»Ja?«

Er macht sich an der Fähre zu schaffen. »Ich denke an den Winter. Wirst du mit mir tanzen?«

Sie blickt auf ihre Schuhspitzen. »Vielleicht... Ich will jetzt heimgehen.«

Ein wenig später ist sie fort. Der Fährmann Josip Poje denkt, dass sie vielleicht trotzdem traurig ist. Aber es wird einen lustigen Winter geben. Josip sucht einen Stein und schleudert ihn über das Wasser. Der Fluss ist merkwürdig trüb, und in der Mattheit des Abends hat keine Welle den schäumenden Silberkranz. Es ist nicht mehr als ein graues Wogen, das sich mit breiter Kraft zwischen das Land drängt und Trennung bedeutet.

Ingeborg Bachmann: A rév

Nyár közepén a folyam ezerszólamú ének, amely lejtőkön hömpölyögve morajlással tölti meg körben a tájat. A part közelében csendesebb, inkább csak csordogál, mintha elmerülne önmagában. A folyó széles, és ereje, amellyel a földeket átszeli, elválást jelent. Észak felé a völgy sötét és sűrű, halom halom hátán emelkedik, messzebb erdők domborodnak, és a távolban dombok tornyosulnak meredeken, melyek derűs, barátságos napokon lágy ívet rajzolnak a tájban. A folyó túloldalán, a hegyszoros ligetes mélyén áll az Úriház. Josip Poje, a révész látja, amikor embereket és árut visz. Mindig előtte van. Égető fehér színe rögtön a szemébe ötlük.

Josip szeme fiatal és éles. Látja, ha a távoli bozótban az ágak meghajolnak, kifürkészi a komp utasait, akár kosárfonó asszonyok, akik vesszőkért mennek a másik partra, akár kézművesek. Néha egy-egy idegen jön vagy egész társaságok, nevető férfiak és víg, színes ruhás asszonyok.

A délután forró. Josip egymagában van. A kis hídon áll, amely a parton a homokos szakasz fölött vezet át. A kikötő a bozotos magányába épült, olyan területen, ami homokos-kavicsos átmenetként nyújtózik mező és szántóföld között. A partot nem lehet belátni, minden pillantást felfog a bozót, amelyet alig kítaposott kis ösvények törnek meg, mint friss sebhelyek. Egyedül a felhők játéka jelent változatosságot ezen a nyugtalan napon. Máskülönben fárasztó a nyugalom, és a néma forróság mindenre rányomja a bélyegét.

Josip egyszer csak megfordul. Átpillant az Úriházra. Köztük ott a folyó, de ő így is látja az Urat, amint az ablakban áll. Josip hosszú órákig tud nyugodtan állni vagy feküdni, ugyanazt a vizet hallgatni nap mint nap, de az Úr a fehér házban, amit ők néha kastélynak hívnak, bizonyosan nyugtalan. Egyszer az egyik ablakban áll, másszor a másikon, néha kijön az erdőszélre, Josip ilyenkor azt gondolja, át akar kelni a folyón, de ő nemet int, a morajlason át is jól kivehetően. Céltalanul végigsétál a parton, majd visszafordul. Josip gyakran látja. Az Úr hatalmas, félelmet és tanácstalanságot kelt, de jólelkű. Mindenki ezt mondja.

Josip most nem akar erre gondolni. Az utakat fürkészi. Senki sem jön. Nevet. Most kedvét lelheti. Már férfi, de még mindig örömet okoz neki, ha lapos kavicsokat kereshet a homokban. Kimérten lépked a nedves, süppedős homokon. Vizsgálva méreteget a követ a kezében, majd a karját és derekát behajlítva meglódítja, a féktelen kő elzúg a surrogó levegőben a hullámok felett, felpattan, továbbrepül, és megint felpattan. Háromszor. Ha sokáig csinálja, a kövek nyolcszor is felpattannak. Csak nem szabad, hogy formátlanok legyenek.

Egymás után tűnnek el az órák. A révész már régóta néma, zárkózott álmodozó. A felhőfal egyre növekszik a távoli dombok felett. Talán hamarosan a napsütés is eltűnik, és aranyos szegéllyel vonja be a fehérén ködlő palotákat. Utána talán Maria is megjön. Későn érkezik, kosarában bogyók lesznek vagy méz és kenyér az Úrnak. Át kell vinnie őt a folyón és elnézni, hogy a fehér ház felé lépked. Nem érti, miért kell Mariának mindezt az Úrnak a házba vinnie. Küldje érte az embereit!

A késő délutánok zavart hoznak. A kételyek elpárolognak a kimerültséggel. A gondolatok titkos utakon járnak. Az Úr már nem fiatal. Már nem érezhet olyan vágyat, ami úgy fáj, mint Josip Pojéé. Miért kell Mariának rá gondolnia, amikor ő sose néz utána, hanem mindig olyan dolgokon gondolkodik, melyek értelmetlenek és sötétek a lány előtt. Akárhányszor megy is oda, az Úr nem veszi észre, ha semmit sem szól. Nem fogja a szemeit megérteni, és el fogja küldeni a hallgatag lányt. Semmit sem fog megtudni a bánatából, a szerelméből. A nyár elmúlik, és télen Maria már övele fog táncolni.

A kis szúnyogok és legyek, amelyek naplemente után olyan élénkek lesznek, már rajzanak. Mindig kutatnak a levegőben, nyugodt köröket repülnek, míg össze nem ütköznek. Akkor szétszélednek, és újra repülnek, mígnem ez megismétlődik. Valahol még madarak énekelnek, de már alig hallani őket. A folyó zúgása várakozás, ami minden mást elnyom. Zajongás, amit félelem és izgalom tölt meg. Hidegség támad és benne egy szomorú gondolat. Ha vak lenne, úgy is látná a folyó túloldaláról, az erdőn át a ház fehér faltját.

Itt az este. Josip arra gondol, hogy haza kéne menni, de még vár. Nehéz határozni. De már hallja, hogy jön Maria. Nem is néz oda, egyáltalán nem akar odanézni. De a léptek eleget mondanak. A lány üdvözlése félénk, gyámoltalan. Josip rápillant.

– Késő van – a hangja szemrehányással teli.

– Nem mész többször?

– Nem tudom – felelte. – Hová akarsz menni?

Úrrá lett rajta valami furcsa könyörtelenség.

A lány nem mer válaszolni. Megnémult. A fiú tekintete ítélet. Josip észreveszi, hogy a lány nem hozott magával semmit. Nincs kosara, se táskája, se batyuként gömbölyödő kendője. Csak magát hozta.

Ostoba lányka. Josip tele van csodálkozással, és nem érti a lányt, és egy kicsit lenézi. A felhők szegélye már ragyog. A hullámok a folyóban kimértebbek, szélesebbek, mint napközben, középen az örvény sötétebb és veszélyesebb. Senki sem mer most csónakkal átkelni a vízen. Csak a rév nyújt biztonságot.

A szél végigsimít a Josip homlokán, de az így is forró marad. Egy dühítő érzés zavarba ejti. A rév kötele összekötötést jelent, megszünteti a bizonytalanságot, egyenesen és biztosan a másik partra mutat, a fehér házra.

– Nem viszlek át – utasítja vissza Mariát.

– Nem akarsz? – támad fel a sejtelen a lányban. Egy kis erszényt vesz elő és felvidul: – Kétszeresen megfizetlek.

A fiú megkönnyebbülten felnevet: – Soha nem lesz ahhoz elég pénzed. Nem megyek többször.

Miért áll még mindig itt? A pénzcörgés elül. A lány arcán bizalom és kérlelés. De ő megerősíti magában az elutasítást és a szemrehányást.

– Az Úr rád sem fog nézni. A ruhád nem finom, a cipőd nehéz. El fog kergetni. Van más, amin gondolkodjon. Tudom, mindennap látom – rémítgeti a lányt.

Egy töprengéssel töltött perc után könnyeket vesz észre a lány szemében.

– Télen az Úr nem lesz már itt. Gyorsan elfelejt téged.

Josip rosszul vigasztal. Gondterhelt. Talán mégis át fogja vinni a folyamon túlra. A tanácstalanság mind jobban és jobban kiül az arcára. Lenéz a földre. Nincs itt más egy csomó homokon kívül. Egy szép terv mosódik el a határozatlanság pusztaságában.

Mikor Maria lassan megfordul, hogy induljon, már másodszor nem érti ezen a nyári estén.

– Indulsz? – kérdi.

Maria megint megáll. Josip megőrül. – Lassan én is megyek.

– Igen?

A réven kezd munkálkodni. – A télre gondolok. Fogsz velem táncolni?

A lány a cipő orrára pillant. – Talán... Most hazamegyek.

Egy kicsivel később már nincs ott. Talán mégis szomorú egy kicsit, gondolja Josip Poje, a révész. De a tél majd vidám lesz. Josip keres egy követ és áthajítja a folyó fölött. A folyam különösen zavaros, az esti tompaságban egyik hullámnak sincs habzó ezüstkoszorúja. Már nem több, mint szürke hullámozás, amely sodró erejével a földek közt hömpölyög, és az elválást jelenti.

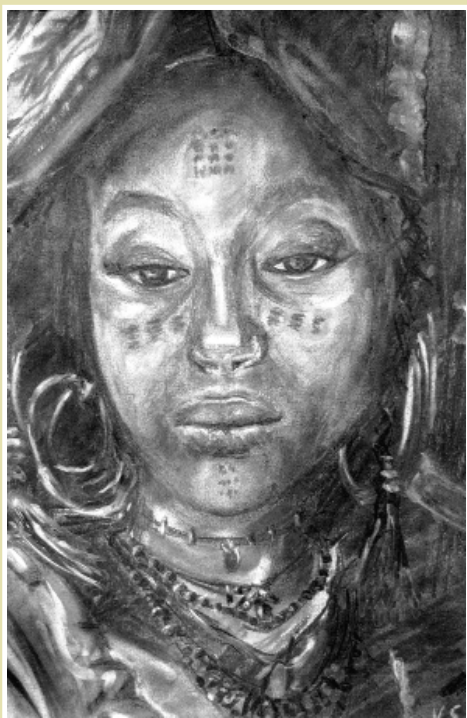
Zarándy Kata

2009.

MÁRTA ZSOLT

VÁRADI ESZTER

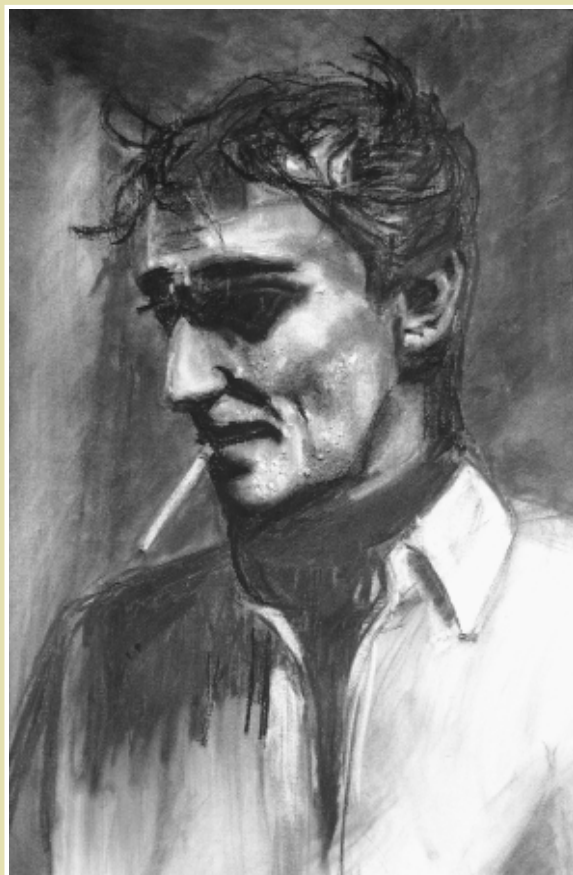
FUNK MÁRTA

Már megint

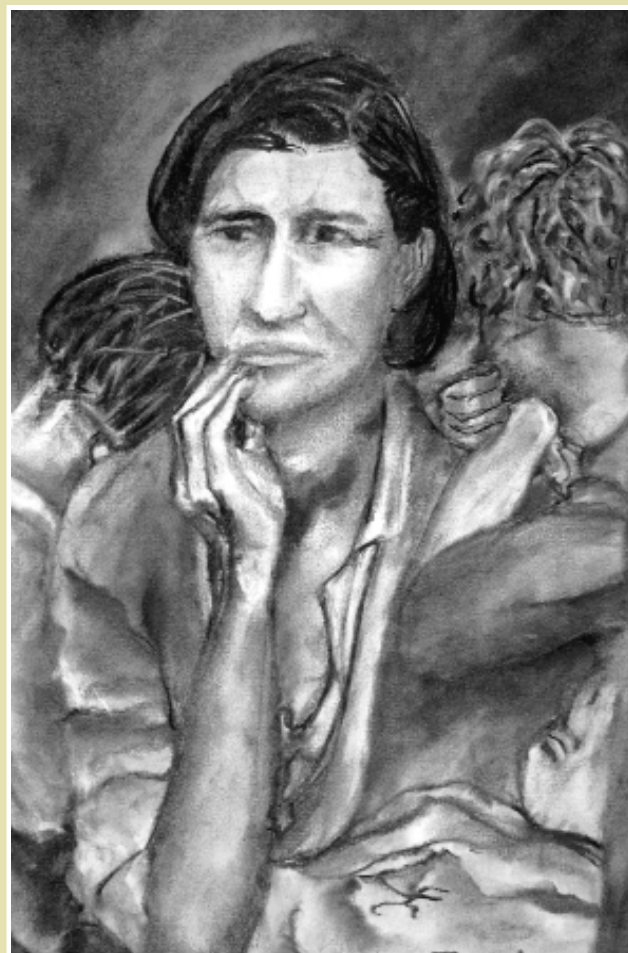
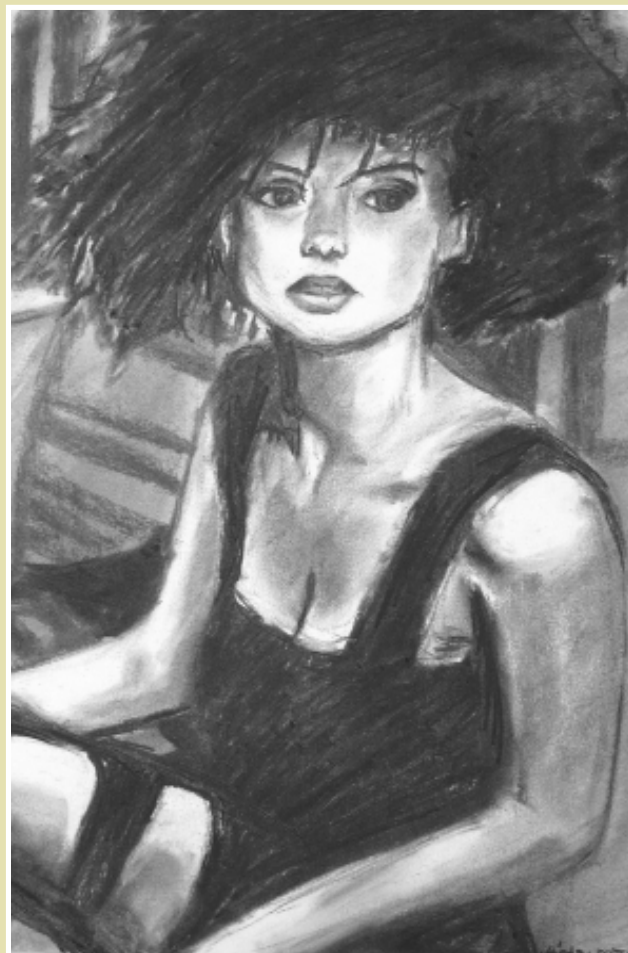
már megint itt vagyunk
már megint rámnézel
úgy, megint úgy
nem akarom, nem, nem
nem
fáj
szúr
ordít, nyom, rúg
csontok törnek
húrok szakadnak
szivek löknek
el
tőled
megint
már megint itt vagyunk

Ott hagytam

Ott hagytam a pulcsim, kabátom, pólóm, nadrágom, övem, cipőm, szemüvegem, sapkám, sálam, telefonom, táskám, tollam, füzetem, könyvem, kulcsom, hajam, szemem, orrom, szájam, fülem, nyakam, karom, lábam, szívem, májam, vesém, tüdőm, agyam, vérem, húsom, hangom, szavam, könnyem...
Otthagytam neked a lelkem is.

VÁRADI ESZTER

Más állapot

Először egy évvel ezelőtt hallottam távoli kacagását. A nevemen szólított, és én megfordultam, hátha valaki utánam kiáltott, de mögöttem néma volt az utca, csak a szürke betontömbházak egyhangúsága nézett vissza rám. Nem is törődtem vele, egészen addig, amíg pár hónap elteltével újra meg nem szólalt. Hangja vidáman és mézes-mázosan csengett a matekóra csendjében. Kellemesen duruzsolt magáról a fülembbe, arról, hogy ő én vagyok. Beszéde az idő teltével egyre közeledett, mintha lassan feltörne tudatom mélyének sötét távából, és én csak hagytam, hogy megtegye, hisz történetei csupa csodáról daloltak, s imponált minden rólam mondott bókja. Egyre gyakrabban beszélgettem vele, de mindig csak titokban, hogy ne nézhessenek bolondnak. Aztán ott-hon egy napon, amikor a szobámban a nagy tükör elé álltam, ő nézett vissza rám. Halkan sikkantottam fel, s kezemet a számra tapasztottam, hogy Anya ne hallja meg. Hosszú, fekete haja előrelogott, sötét függönyként takarta el szinte az egész arcát, csupán a bal szemét láthattam. Olyan fénylő és mélyfekete volt, hogy féltem pusztán bepillantani is. Nem viselt ruhát, teljesen

meztelen volt. A teste lesoványodott volt, a bordái kilátszottak, a medencecsontja csaknem átszúrta a bőrét. Hamuszürke színe a halottakra emlékeztetett, mosolya groteszknak hatott, mégsem temettem vissza tudatom sötét zugának földjébe. Ekkor még tán megtehettem volna, ám kellemes hangja bizalmat gerjesztett a bizarr külső ellenére. Ültünk egymással szemben, ő a tükör egyik, én a másik felén. Sorra történeteket regéltünk félelemről, halálról, megvetésről és ridegségről. Olyan dolgokat mesélt, amik arra készítettek, hogy ne bízzak többé a barátaimban. Elfordultam mindenkitől, csak a tükör démonalakja létezett számomra. Minden nap, amikor az iskolában ültem, rá gondoltam, és ő néha meglepett jelenlétével, de inkább a tükör másik oldalán maradt.

Egyszer, mikor addig ültem a tükör előtt vele beszélgetve, hogy az éjszaka lassan pirkadatba fordult, rám nézett, sötét tincseit elhúzta az arca elől, s fénylő fekete tekintete az enyémben kapcsolódott.

– Eressz ki! – suttogta olyan halkán, hogy kénytelen voltam a fülem a tükörrre tapasztani. – Eressz ki a bőrtönömből! Kérlek, ne zárj vissza minden hajnalhasadáskor! – Hangja kétségbeesett volt, ahogy szeme a világosodó égre villant.

– Hogyan szabadíthatnálak ki? – kérdeztem tehetetlenül, mire ő a karját nyújtotta felém. Hitetlenül húzódtam távolabb, de aztán legyőzve maradék realizmusomat is, átnyúltam abba a másik világba, ahol ő lakozott. Mintha higanyba értem volna, olyan érzés volt, majd megragadtam a csuklóját, és minden erőmet beleadva magam felé rántottam. Könnyedén siklott át az én dimenziómba, a padlóra zuhant, és megütötte a térdét. Ott, a parkettán esetlennek és gyengének látszott törékeny teste.

– Fogadj magadba! – kért elhalóan, és én gondolkodás nélkül térdeltem mellé, felajánlva neki mindent, amim volt. Felkelt a földről, megragadott, és szájon csókolt. Éreztem, ahogy eközben lényem belém szívárgott, mint-ha egy hordó málnaszörp megállíthatatlanul ömlött volna le a torkomon. Mire fuldokolni kezdtem volna, már belém költözött, teljességgel árasztva el immár kettőnk lakhelyét.

Hónapokon át duruzsolt a fülembbe, minden nap egyre többet és többet, és minél többet beszélt hozzám, annál inkább magamba fordultam, bezárkóztam. Hiába ettem többet, egyre csak fogytam. A bennem lakó lény minden táplálékot felemésztett. Lassan nem volt olyan ruhám, amelyik ne lötyögött volna rajtam. Ő folyamatosan erősödött bennem, míg én kezdtem azzá a csontkollekcióvá válni, ami a lidérc volt a higanyvilágban. Bárhányszor tükörbe néztem, ott trónolt az én arcom helyén. Tudtam, hogy nem én vagyok, mert valahányszor ránéztem, erőtől duzzadt, és hátborzongató vigyora akkor is a szája sarkában játszott, ha én nem mosolyogtam. Amikor Anya jó néhány hónappal ezelőtt szomorúan nézett, még jobban elfogott a keserűség.

– Aggódom miattad – szólt, és átkarolt, de én nem öleltem vissza.

– Én is... egyre jobban – válaszoltam alig hallhatóan, majd kibontakoztam a karjaiból, és a szobámba zárkóztam. Ekkor éreztem először azt a feszítő, belső nyomást, amit az okozott, hogy a lény ki akart törni belőlem. Túl gyenge voltam hozzá képest, hát kilépett a testemből, s míg én a kimerültségtől és a döbbenettől a föl-

dön feküdtem, ő megszemlélte a dolgaimat, beleszagolt a parfümjeimbe, végigpörgette az asztalomon lévő könyv lapjait.

Alig tudtam ülő helyzetbe tornázni magam, és mielőtt sikerült volna, előbb a falhoz kellett kúsznom, hogy utána neki tudjak dőlni. Leült velem szemben a sarkára. Hiába volt erősebb, hamuszín bőre még mindig látatni engedte bordáit. Mellei viszont feszesek és teltek voltak. Ó, mennyit álmodoztam olyan alakról, de úgy, hogy ott ült előttem, elérhető közelségben, tudva, hogy bennem lakott, hányingerem támadt tőle. Édes, csicseregő hangján szólalt meg, s beszédének kellemes dallamával ellentétben szörnyű szavak szálltak ki a száján. – Undorítóan nézel ki... csontsovány vagy, kedvesem. Bár kiszabadulhatnék belőled. Itt hagynálak meghalni a szobád padlóján, de nem tehetem, még nem vagyok elég erős. No, nem baj – csiripelte, és egészen közel hajolt hozzám. Jobb mutatóujjának hosszú karmát végighúzta az arcomon –, már csak pár hónap, és megszabadulhatunk egymástól.

Visszabújt a testembe, s mint fuldokló, buktam újra a tudat felszínére. Szaporán szedtem a levegőt, a szívem száguldott. Felszálló buborékokként, egyesével jutottak el tudatomig a lény szavai: meg fog ölni.

Az utolsó három hónapom rettenéssel és küzdelmekkel telt el. Napközben félttem a közeledő sötétségtől s a vele megjelenő démontól, éjjel pedig megpróbáltam a testem börtönébe zárni. Eleinte még sikerült, minden éjszaka párbaft vívtam az életemért, mind vakmerőbben, mintha nem lett volna holnap, de a kialvatlanság legyőzött. Egyre gyakrabban szabadult el, és ilyenkor mély öntudatlanságba zuhantam. Minél többször estem ebbe a sötét transzba, annál több ismeretlen eredetű seb és vágás jelent meg a testemen. Ahogy szaporodtak a vörös csíkok, úgy lógtam egyre többet az iskolából. Elhagyott helyeket látogattam, ahol senki sem talált rám. Csak egyvalaki keresett ott. A lidérc így már nem csak éjszaka tört ki, hanem nappal is, ráadásul egyre többször. Képtelen voltam uralkodni rajta, hiába is próbáltam. Minél erősebb lett, annál kegyetlenebbül bánt velem: végigkarmolta a combom, arcon csapott, a hasamba öklözött.

Ezek után nem mentem többet haza. Képtelen voltam rá, kimerültem és elfáradtam. Harcoltam volna ellen, de ha a lény nem töltött ki belülről, csak feküdtem a földön, mint egy marionett-bábu, amit elhagyott a bábmeister. Gondolkodtam, és éreztem, miközben kínozott, de se megmozdulni, se megszólalni nem tudtam.

Amikor utoljára eljött a vég előtt, emlékszem, fölém hajolt, rám vigyorgott – görcsösen, mint mindig –, kivillantotta tépőfogait.

– Ha legközelebb eljövök, már nem lesz szükségem rád. Fuss, ha kedves a nyomorult kis életed! – Éles karmaival az arcomba vágott, és közben visszabújt a mellkasomba. Jóslatától a vér is megfagyott az ereimben, folyton az ájulás kerülgetett, az ajkam remegett, a fogaim össze-összekoccantak. Minden mozdulatra össze-reztem, mint egy riadt őz, holott éreztem, hogy a lény még bennem motoszkált.

Amikor a nap elérte a horizontot, akkor éreztem az első lökést. Hihettem volna, hogy csak szívdobbanás volt, de tudtam, ezt ő csinálta. A következő kísérlete a földre zúdított, a hátamra fordultam. Görcs kerített hatalmába, a démon kitörése ívbe húzta a testem. Korábban nem is sejtettem, milyen találó ez az elnevezés. Az a lény, ami eddig bennem lakott, most ott térdelt előttem, hátából két szárny szakadt ki, a csontok közt bőr helyett vastagon szőtt pókháló feszült. Sebeiből vékony patakokban vér csordogált.

Menekülj! – villant az eszembe, de képtelen voltam megmozdulni, csak feküdtem, kiterülve a földön, néztem, ahogy feje vontatottan, meg-megtörve fordult felém. Fekete szeme kivillant a sötét hajzuhatag alól.

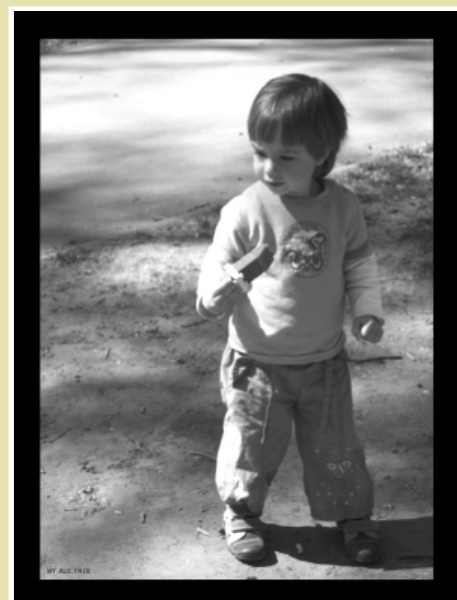
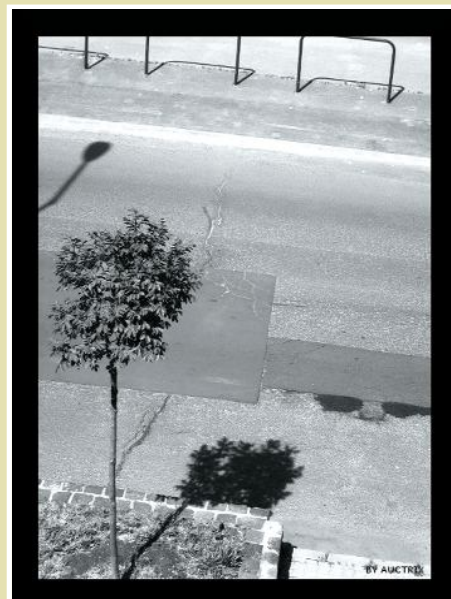
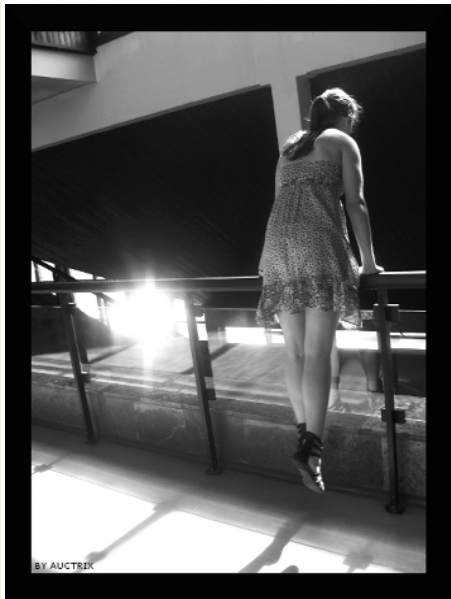
– Te még itt vagy? – suttozta nevetve. Felkelt a földről, és megindult felém. – Akkor megdöglesz.

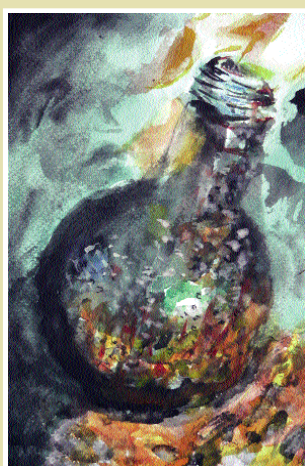
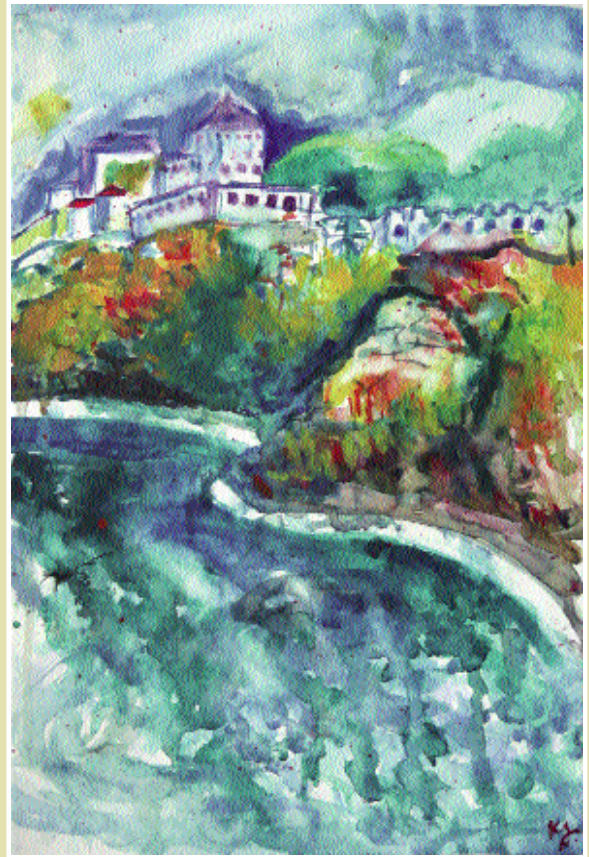
Éreztem az arcomon végigcsorgó könnyeket. Nem csak az elkeseredéstől, az erőlködéstől is sírtam. Kétségbeesetten próbáltam felkelni, vagy legalább csak arrébb csúszni, kitérni az útjából, és mindeközben olyan hangosan akartam sikoltani, hogy elszakadtak volna a hangszálaim, de egyik vágyamat sem sikerült megvalósítanom. Olyan mélyen bódult állapotba kerültem, hogy azt sem tudtam, ki vagyok és hol vagyok.

Először az oldalamba márt bele, aztán a hasamba. Nyűszítettem volna, mint egy ketrecbe zárt, kínozott állat. Kellemes meleg folyt végig az oldalamon. A lidérc lovagló ülésben fogta közre a csípőm, és a markában termett acélt magasra lendítve belém mártotta egyszer, kétszer, háromszor. Ekkor éreztem, hogy a torkomat fogva tartó zár felpattant, velőt rázó sikoly szakadt ki belőlem, és ez térített magamhoz. A démon eltűnt, egyre sötétülő tekintetem sehol sem találta, csak saját, vértől csöpögő kezemet láttam, s benne a kést. Oldalra billent a fejem, ott feküdt mellettem a valós gyilkos, az én démonom, egy üres fecskendő.

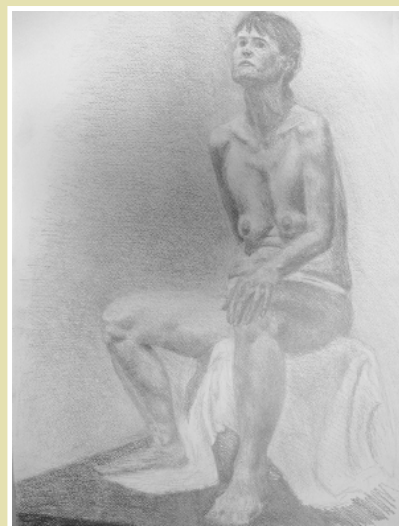
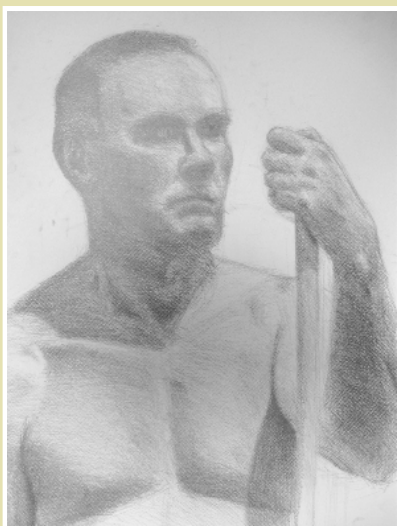
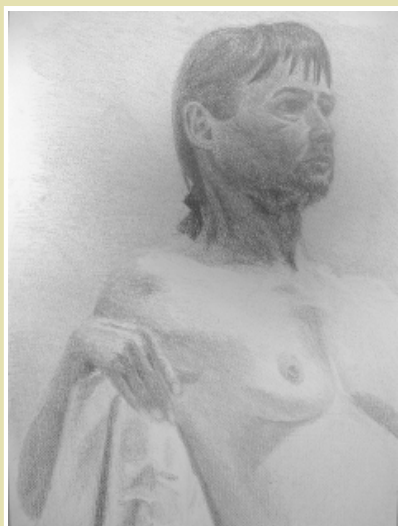
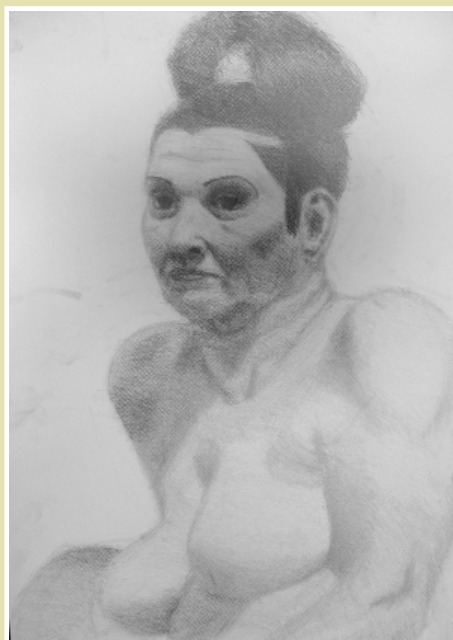

NAGY LAURA

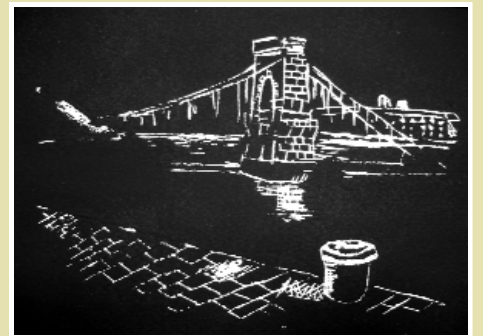
GULYÁS BARNABÁS

BAKSAI RENÁTA

SOLTÉSZ VIKTOR

CSANÁLOSI LÁSZLÓ

Tanítom a kisfiamat

Már régen nem beszélgettünk egymással. Este mindig fáradtan érek haza, ő otthon sincs, csavarog, vagy a számítógépet veri. Ha véletlenül otthon van, és halványan érzékeli a környezetét is, és felneszel az ajtócsukódásra, akkor néhanapján köszön, mikor hazaérek. De ez csak ritkán fordul elő. Én pedig ilyenkor rendszeresen asztalhoz ülök, csöndben elfogyasztom késői ebédemet és átlapozom az aznapi újságot. Utána alszom. Mikor későn felébredek, kimegyek a nappaliba és bekapcsolom a TV-t, hogy meccset nézzek. Akkorra már a fiam alszik. Vagy esetleg még mindig nem jött haza.

Most azonban nem így lesz. Itthon van, hallom, ahogy csattog a billentyűzeten. Megpróbálok nem az örjítő géppuskazajszerű sercegésre figyelni, helyette inkább flegmán odaszólok neki:

– Mi volt ma a suliban?

Hirtelen elnémul a géppuska, a két kéz némán és mozdulatlanul a billentyűzetre simul, gazdájuk pedig felnéz, és nagy szemeket mereszt. Elég nagyokat ahhoz, hogy kifejezze a mérhetetlen meglepetést, amit váratlan kérdésem okozott, és elég nagyokat ahhoz, hogy kifejezze azt a felháborodást, amit váratlan indiszkréciómmal okoztam.

– Semmi.

A géppuska újra tüzelt.

– Az jó. Jegyet kaptál valamiből?

Két tétova pötytyintés, aztán csend.

Megint rám néz, de most már nem azzal az első csodálkozó, hanem inkább olyasféle gyilkoló tekintettel.

– Nem – mondta erőltetett nyugalommal – nem kaptam jegyet semmiből.

Lassan mondta ki, megfontoltan, tagoltan. Látszott rajta, elhatározta, még nem kéri ki magának az indokolatlan felelősségre vonást.

A helyzet kezdett kínossá válni, de akkor egy hirtelen jött ötlettel kivágtam magam a kellemetlen szituációból, és kicsit bizalmaskodva egészen hozzáhajoltam, és mint férfi a férfitől, megkérdeztem tőle:

– Na és a csajokkal mi van?

Most viszont úgy kerekedtek el a szemei, hogy komolyan megijedtem, valami baja van neki, ráadásul hozzá az arca lángvörösre gyúlt, zihálni kezdett, fülcimpája hirtelen megremegett a görcsösen megfeszülő fej rázkódásaitól. Kicsit fuldoklásszerűen kezdte mondanivalóját, ami az első hangokkal sajátos dadogásba csapott át.

– H-h-hát, i-igazán semmi különös. Hu-húú-húúúszonhárman vannak az osztályban.

Sokatmondóan rákacsintottam, hátba veregettem, és a következő kérdésen gondolkodtam. Drága fiam szemmel láthatóan érezte, hogy családi hangulatban vagyok, úgyhogy védekezésből gyors ellentámadásba lendült.

– Nem értem a biológiát – vágta ki hirtelen.

Torkomon akadt a „na és ki tetszik az osztályból?” kezdetű címzetes barom kérdés, majd keresztbe fordult, és mint jó szálka végighasította a garat és a gége tájékát. „Kellett ez neked!” „Te marha!” „Gondoskodó apát akartál játszani, hát tessék, megkaptad életed lehetőségét!” Nagyjából ilyen és ehhez hasonló, ámbár némileg közhelyesebb gondolatok leptek el villámsebességgel.

– Pedig az nagyon egyszerű! – csak ennyit mondtam, aztán máig érthetetlen okokból, bánom azóta is, ezt tettem hozzá: – Mutasd meg, majd én segítek.

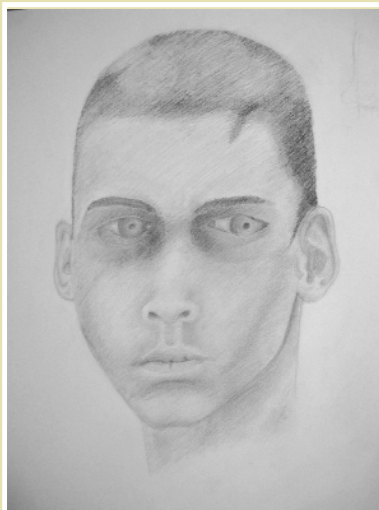
Azt hiszem, erre a fiam se számított, és most erős hezitálásba kezdett, ne térjen-e inkább vissza előző témákra. Felsőhajtott, és nagyon megadóan felrebegett:

– Genetikát veszünk, mendeli törvényeket.

Mindketten tudtuk, hogy mibe keveredtünk. Nem először történt ilyen.

Néha, nagyjából évente esik meg, és szerencsére nem sűrűbben, hogy idáig fajul egy-egy beszélgetésünk. Amíg ballépésemén átkozódtam, természetesen csak magamban, rövid időre ismét felhangzott a géppuskaropogás, utolsó rohamra indult, dupla erővel, dühödten, dühödtebben és elszántabban, mint eddig a mai nap folyamán bármikor. De most hamar elhallgatott, a képernyő elsötétült, a gépház halk zümmögése hirtelen kattanással néma csendre kapcsolott, mintegy jelezve, a körülmények tökéletesen biztosítva vannak a genetika mendeli törvényeinek elmagyarázására. Közben előkerült a bioszfűzet, illetve egy olyan fűzet, amire ráfogható volt ez a jelző, ha eltekintünk attól, hogy kockás volt, ha csak az utolsó két oldalát néztük, valamint ha nem vettük figyelembe a bekötetlen borítóra firkantott amúgy teljesen jelentéktelen történelem szócskát sem.

Gondoltam, ez még jól jön, ha veszekedni kell. Mert

magamnak már bevallottam, de a fiamnak nem állt szándékomban elmondani, hogy nem rendelkezem elmélyült ismeretekkel Mendel munkásságát illetően a genetika terén.

A helyzet akkor kezdett igazán komolyodni, amikor közelebről is bepillantást nyertem Mendel három törvényébe, miszerint:

Homozigóta domináns és homozigóta recesszív szülők keresztezésekor az első utódnemzedék minden tagja egyforma. (Természetesen a domináns jelleget mutatja.) Homozigóta domináns és homozigóta recesszív szülőket keresztezve a második utódnemzedékben ismét megjelennek az eredeti szülői tulajdonságok. (Természetesen 3:1 arányban.)

Végül az is kiderült, hogy ha legalább két tulajdonságban különböző homozigóta domináns és homozigóta recesszív szülőket keresztezünk, a második utódnemzedékben az eredeti szülői tulajdonságoktól eltérő tulajdonságkombinációk is kialakulhatnak.

Elsőként azt siettem leszögezni, hogy Mendelnek tökéletesen igaza volt, és milyen jó, hogy ilyen csodás genetikusok élnek itt a Földön.

Kicsit értetlenül nézett rám, majd megjegyezte, úgy tudja, Mendel már régen halott, és a harmadik törvényét valami Morgan megcáfolta.

– Akkor meg mi a francért kérdezed?
– azt hiszem, kezdtem elveszíteni a türelmemet.

– Ezt a részt még értem. Onnantól nem világos, hogy mondjuk, ha borsókat keresztezünk, az eltérő tulajdonságokat A (sárga borsó) és a (zöld borsó) betűvel jelöljük, akkor hogy kell felírni a gamétákat.

Elvesztettem a türelmem.

– Egyáltalán benn voltál te órán, kölyök? Hát hogy képzeled te azt, hogy a társaid becsületesen végighallgatják Mendel zöldborsóit, érdeklí őket Morgan tétel-hiteltelenítő fáradozása, odafigyelnek arra, hogy kik voltak a gaméták, és te, te mit csinálsz ezalatt? Kocsmázol?

Megszégyenülten húzott el. Megkönnyebbülten hajtottam tenyerembe lüktető fejem, most tizenegyedik éve. Egy kis szerencsével jövőre leérettségizik, és nem akar majd diplomázni.

Hamar rájöttem azonban, megpróbáltatásaim nem értek véget. Néhány perc múlva fiam jött vissza, már korántsem olyan feldúltan, kicsit megnyugodva, inkább megszeppenve.

Majd félénken, és halkan, remegő hanggal mondani kezdte.

– Felhívtam egy osztálytársam, megbeszéltük, megértettem, most már tudom, miről van szó, nem kell izgulnod a jegyeim miatt, értem az egészet.

A megkönnyebbülés boldog sóhaja szakadt ki belőlem, és szinte öntudatlan mámorban úszva, boldog mosollyal az arcomon emeltem föl fejem tenyeremből és húztam ki magam a széken.

– Na látod, megy ez, mint a karikacsapás, csak kicsit néha meg kell erőltetni magad.

– Csak egyet mondj meg még – kérte – ha mondjuk SsVF a betűjelei két parentesnek, akkor mik lesznek a gaméták a második utódnemzedékben?

Homlokomat ellepte a verejték és gyöngyöző patakokban indult végig az arcom szélén, ott ahol egyesek a pajszukat hordják, és futott egészen az ajkamig, a másodperc törtrésze alatt. Feszült csendben várakoztunk, és én legördülő izzadságcseppeimmel hullajtottam el a reményt is, hogy fiammal elhitessem, ugyan-

annyi idősen nem a kocsmapultnál ültem az iskolapad helyett. Az első csepp megérkezett ajkam hegyére, kicsit tétovázott, hulljon-e, mint némely faldarab némely versben, aztán összeszedve bátorságát alávetette magát, és szétplaccsant alant a füzetem.

– Fogalmam sincs – mondtam.

Rám nézett, tudtam, hogy mindent megértett. Ajka meg-megrándult, vékony száját, ha lehet, még jobban összepréselte, és keskeny félmosolyra húzta, gúnyosan, a lehető legnagyobb megvetéssel. Láttam, hogy zavarban vagyok, láttam, hogy úgy érzem, végül az

ő szemében is elbuktam, hitelemet vesztettem. Hirtelen villant egyet a szeme, ijesztően, feketén, majd csöndesen megkérdezte:

– Na és... mi újság a csajokkal?

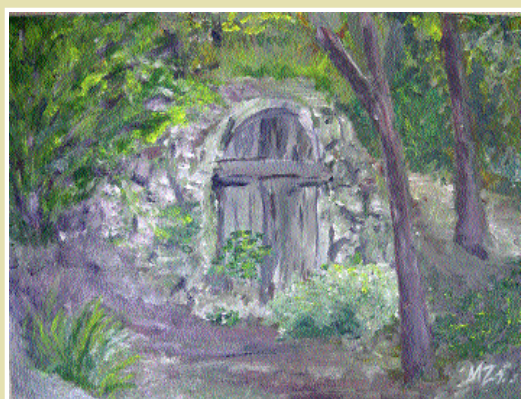
Várt egy mozdulatnyi időt, a szemembe nézett, aztán csöndesen felállt és kiment.

Bekapcsoltam a számítógépet. Felbúgott a megszokott halk hang, mintha szelíden üdvözlőné a régi barátot, aki újra életre hívta. De a régi barát helyett most más foglalta el a helyet. Az a másvalaki némán meredt a képernyőre, egy percig gondolkodott, majd egy pillanat múlva újra kitört a háború, és vad, ádáz géppuskatűz zendült és visszhangzott száraz recsegésével ontva magából a gyilkos betűket, egyszer b-t, u-t, más-szor k-t vagy t-t, esetleg a-t.

És a fiam? Ő meccset nézett.

MÁRTA ZSOLT

LABANCZ VIKTÓRIA

MACGILL HAJNALKA

MÁRTA ZSOLT

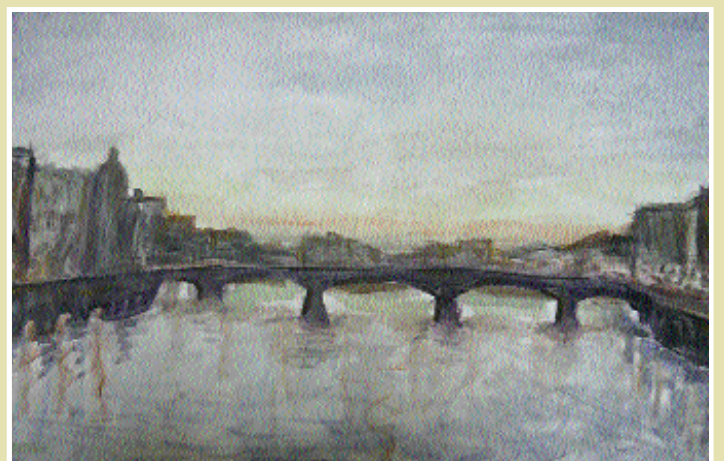
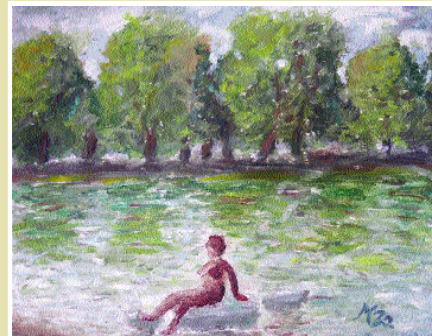

BRÁNYI PANNA

Folyóparton

**Folyóparton dalolt a lány
bús keservesen
Magányos volt, elveszett az
emlékeiben**

**„Szégyen mosza arcomat, hát
lehunyom szemem
Érzem, hogy a boldogság már
Elérhetetlen”**

NÉPMESE ILLUSZTRÁCIÓK

FEKETE VIKTÓRIA

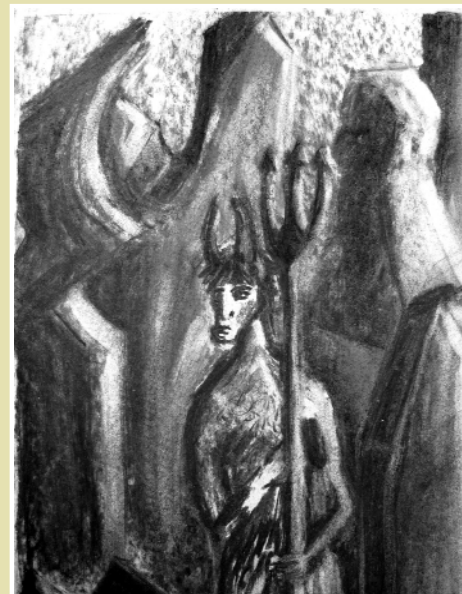
KOVÁCS ILDIKÓ

ANTAL KRISZTIN

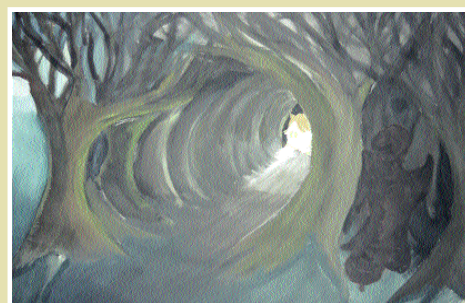
VIEMAN ROZÁLIA

BRÁNYI PANNA

OCZTOS PANNA

LEDÓ ANNA

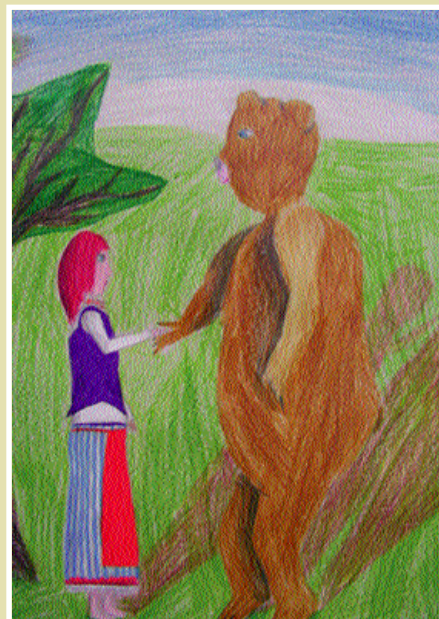
NÉPMESE ILLUSZTRÁCIÓK

SZÉKELY SZONJA

LEDÓ ANNA

VAS VIRÁG

KÖLLER DALMA

ZIAJA RÉKA

BAKSAI RENÁTA

VIRCSIK DEBÓRA

EGY TÜNDÉRMESE

Megszülettem. Minden ezzel az apró, mégis fontos dologgal kezdődött. Amikor kinyitottam a szemem, először a virágom falát pillantottam meg. Szép sárga színe volt. Azóta is ez a kedvenc színem. Az első ruhám is ilyen színű volt.

A következő, amire emlékszem, a sötétség volt. Nem is volt igazán sötét. A csillagok világítottak, és a réten millió kis izzó pont jelezte a tündérek jelenlétét. Mindenhol hangokat hallottam. Sugdolózást és nevetést.

Mindent egybevéve jó születésem volt. Kellemes nyári meleg volt, a szél enyhén lengedezett.

Kinyitogattam a szárnyaimat és felröppentem. Nem messze tőlem néhány szintén újszülött tündér próbálgatta szárnyait. Odarepültem hozzájuk, majd elkezdünk beszélgetni. Így alakultak ki az első barátságok.

A következő pár percet velük töltöttem. Majd a csapatunk egyre nagyobb lett. Amikor már túl nagy volt, kettészakadt. Mindenki elment valamelyikkel. És ez így ment egészen addig, amíg el nem kezdett pirkadni.

A pirkadat meghozta a komolyabb barátságokat és az éhséget. Összeálltunk néhányan, és elkezdünk ennivaló után kutatni. Egy bokor alján meg is találtuk, amit keresünk. Egy csomó ruha és bogyó volt felhalmozva. Akkor még nem érdekelt senkit, hogy nem a miénk.

Felöltöztünk, ettünk, majd mentünk játszani. A kedvenc társasági játékunk a csigafuttatás volt. Ebben rengetegen részt vettek. A szervezése egyik játéknak se volt nagy. Igazából csak úgy összeálltunk, és jöttek az ötletek. Így kezdtünk el röpizni is. Én nem szerettem annyira, de a többiek élvezték. Ilyenkor elmentem virágot szedni, aminek a vége mindig az volt, hogy a fiúk megijesztettek, és elvették a virágaimat. Ebből nagy kergetőzés és nevetés lett.

A fiúk egyik kedvenc játéka a bogyódobálás volt. Mi, lányok, ezt nem szerettük annyira, mert utána mindenki olyan maszatos lett, hogy még magunktól is undorodtunk. A bújócska, amit szintén sokat játszottunk, legalább nem volt ennyire undorító. A kedvencem mégis a fáról való leugrás volt. Ilyenkor egy levelet használtunk ernyőként, hogy ne kelljen a szárnyunkkal lassítani. Élveztem a száguldozást.

Ez volt az egyetlen játék, ami megmaradt a tini korra is. A tini kor a szoros barátságok ideje volt. Az összeverődött csoportokból kisebb és összetartóbb csapatok lettek. Így mentünk el felfedezni a világot. Gyönyörű és félelmetes helyeken egyaránt jártunk.

A csapatból az egyik fiúval egyre többet voltunk kettesben. Szerettem vele lenni. Jó volt vele beszélgetni, és ő mindig figyelmesen hallgatott. A leggyönyörűbb tájakat is vele fedeztem fel. A többiekkel sokszor összefutottunk egy rejtett tavacska partján, és elmeséltük az élményeinket.

A naplemente mindenki számára a legfontosabb időszak volt. Ilyenkor választottuk ki a párunkat. Aki ilyenkor

pár nélkül maradt, annak nem lettek utódai. Sajnáltam az ilyen barátaimat.

A hely, ahol a szerelmemmel rájöttünk, hogy mi egy pár vagyunk, egy tenger volt. A naplemente aranyló fénye bevont mindkettőnket, és csillogó árnyékot vetett a földre. Itt csattant el az első csókunk. És utána elszabadult a pokol...

Már jócskán benne jártunk az éjszakában, mire a peténk elég nagyra nőttek ahhoz, hogy keressünk nekik egy virágot, és magukra hagyjuk őket. A megfelelő virág megkeresése nagyon fárasztó volt, mivel minden utódunknak más-más virágot kellett keresnünk. De megérte. Jó volt látni, ahogy a kis világító pontok benépesítik a mezőt. Arra gondoltam, hogy egy napja még én is élettelenül feküdtem egy virágban. Milyen régen is volt...

A napfelkeltéig pihentünk. Utána egy szülői megbeszélést tartottunk a régi barátainkkal. Rájöttünk, hogy az étel, az ital és a ruhák nem termettek ott maguktól. Elkezdünk gyűjtögetni, mivel már tudtuk, hogy nekünk is ez a dolguk. Mindent ugyanúgy tettünk, ahogy velünk történt. A fiatalok nem vettek minket észre, de így is jó érzés volt látni, ahogy növekednek, és olyanokat játszanak, amilyeneket mi is játszottunk.

De ők is felnőttek. És mi is megöregedtünk. Amikor elkezdtek felfedezni a világot, mi pihenőbe vonultunk. Újra összejöttek a régi társaságok, de inkább már csak beszélgettünk. Már nem voltunk olyan aktívak, mint régen. Én elkezdtem megírni ezt a kis történetet. Mindenkinek volt valami hasonló műve. Volt, aki festett vagy verset írt.

Aztán eljött a következő naplemente. Már szürkületkor elkezdtek eltűnni az idősebb barátaink. Tudtuk, hova mentek. És tudtuk, hogy mi is odajutunk. Ha eljön az ideje.

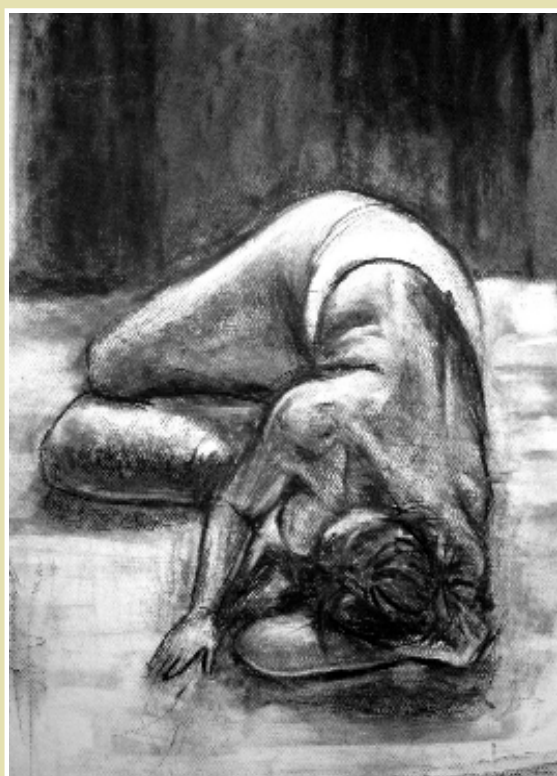
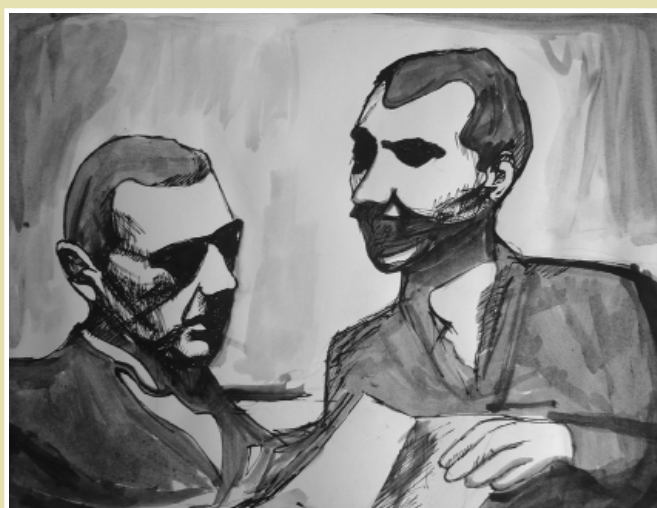
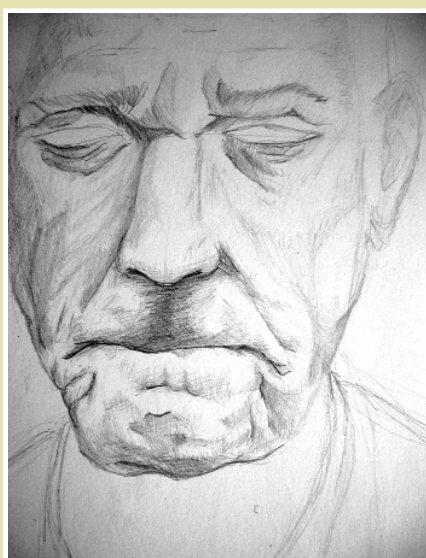
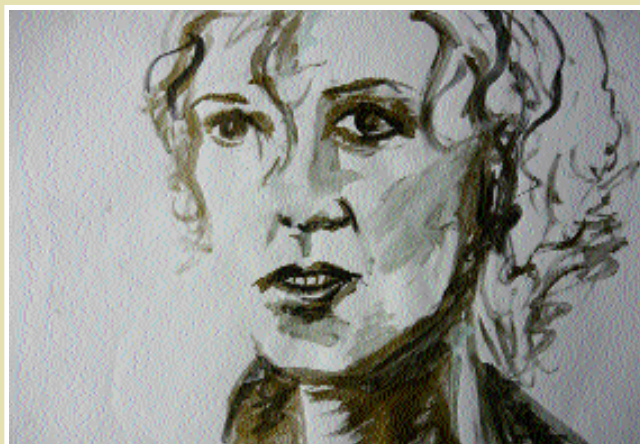
És eljött az én időm is. Tudtam, hova kell mennem. Ezt minden tündér tudja. Velünk születik az utolsó percünk is.

A mező szélén egy félig összedőlt ház állt. Amíg kicsik voltunk, nem mertünk a közelébe menni. Féltünk tőle. Most már inkább tisztelettel közeledtem a ház felé. Az ablakai betörték, az oldala mohás volt. A fák, mintha félénék tőle, alig nőttek a közelébe. Félelem nélkül szálltam be a félig nyitott ablakon, de még így is elakadt a lélegzetem.

A lemenő nap narancs fénye beesett a koszos ablakon, és vörösvörös fénybe vonta a milliónyi halott tündér hófehér csontvázát. A látvány félelmetes volt, de ez volt az utolsó kép, amit láttam.

Odarepültem az egyik ablak peremére, és néztem, ahogy a nap utolsó sugarai is eltűnnek a dombok mögött.

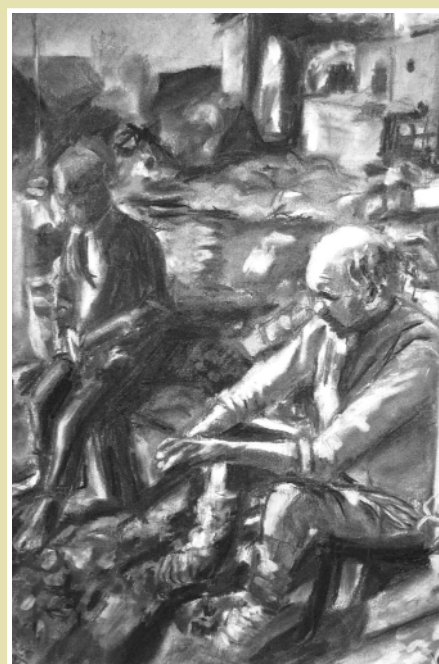
ILLÉS ANNA

RADNÓTI MIKLÓS ILLUSZTRÁCIÓK

TÓTH KATA

VÁRADI ESZTER

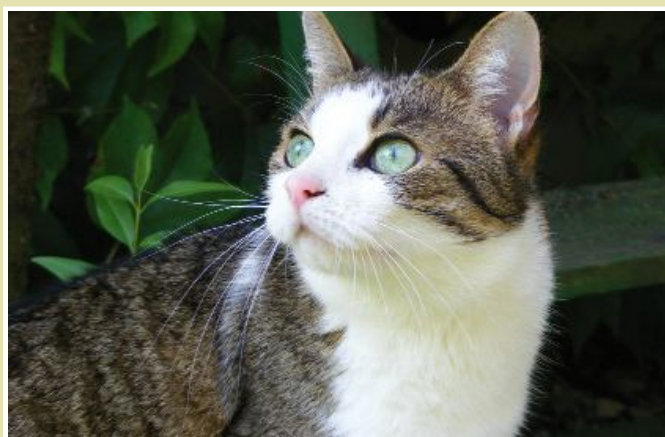
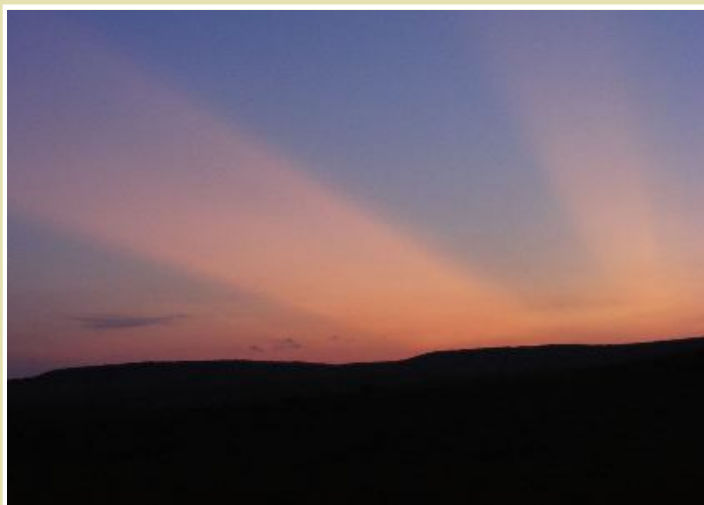

HALÁCHY NÓRA

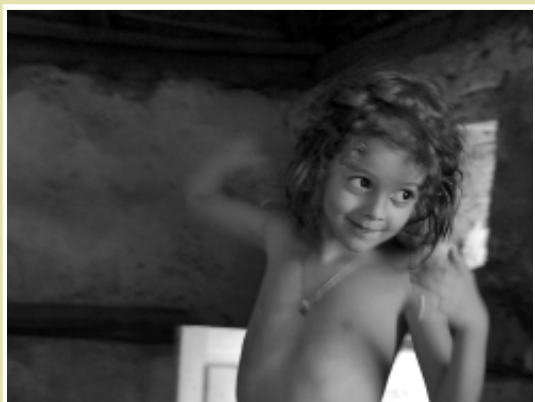
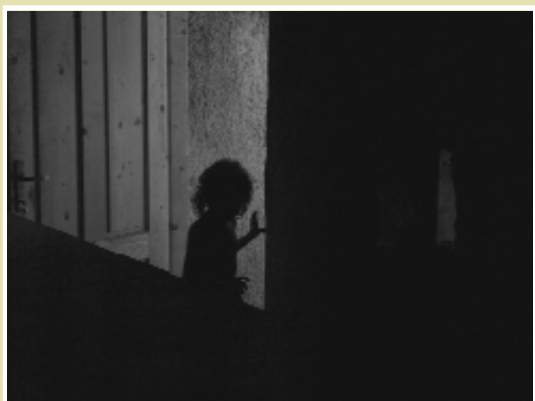

MACGILL HAJNALKA

GŐCZE BORBÁLA

A favágó és a Halál Egy mese Nepálból

Hol volt, hol nem volt, élt egy öreg favágó. Olyan szegény volt, hogy épp csak meg tudott élni valahogy. Egy nap, amikor az erdőbe ment, több fát gyűjtött a szokásosnál, ezért, amikor lehajolt értük, hogy hátára vegye a batyut, észre kellett vennie, hogy túl gyenge, hogy felemelje a hatalmas súlyt. Mélyet sóhajtott, és átkozván öregségét, így szólt: „Bárcsak halott lennék!”. Hirtelen mellette termett valaki és furcsa hangon megkérdezte: „Hívtál?” – a favágó nagyon megijedt. „Nem, én nem.” – hazudta. A Halál figyelmen kívül hagyta az öreg ügyetlen füllentését, és bemutatkozott. Elmagyarázta, hogy csak azért jött, mert valaki hívta. A favágó kissé megnyugodott, és a Halálra nézett. Nagyon nehezen tudta elhinni, hogy ő a Halál maga. Látva a kételyeit, a Halál rámutatott egy öreg nőre, aki a közelben fürdött, a nő hirtelen elesett és meghalt. Ez azonnal észhez térítette a favágót. És rájött, miért akart meghalni, és megkérte a Halált, hogy ha egyszer már itt van, nem tudná-e felsegíteni a vállára ezt a köteg fát. A Halál boldogan megtette. Az öreg kész volt hazasietni, csak hogy előtte tudni akarta, mennyi ideje van hátra. Mielőtt eltűnt volna, a Halál válaszolt: „Ettől a naptól kezdve öt év”. Azon az éjszakán a favágó nem tudott aludni izgatott gondolatai miatt. Reggel visszatért az erdőbe, meg akarta keresni a legnagyobb fát a környéken. Amikor megtalálta, egy lyukat vágott az oldalán, és elkezdte kivájni a belsejét. Öt éven keresztül vájta a fát. A Halál pedig visszatért, épp ahogy mondta. Az öreg megígérte, hogy vele megy, de mielőtt elhagyná a világot, szeretné ha a Halál látná, mit faragott azok számára, akik tovább élnek, mint ő. Elmentek a fához, mélyen az erdő belsejébe. A Halál belemászott a fatörzs belsejébe, ahol a favágó büszkén vezette körbe.

Amikor a Halál elérte a fatörzsbe vájt ház tetejét, a favágó lesietett, kimászott a fából, és a bejárat lyukba beleékelte egy farönköt, majd hazarohant. Sok idő eltelt, állatok és emberek születtek, de a Halál senkiért sem jött el. Éhínség és betegségek lettek úrrá mindenben, de mégsem halt meg senki. Még az istenek is megrémültek. Lord Shivához járultak, a Hatalmashoz, aki úgy döntött, emberalakot öltve a leszáll Földre. Azonnal a favágóhoz ment, és megkérdezte, akar-e továbbra is élni. Szegény favágó sokkal öregebb és gyengébb volt, és olyan beteg, hogy alig hagyta el fekvőhelyét, nem is szólva arról, hogy visszamenjen az erdőbe, ahová a Halált a fatörzs házba zárta. A favágó csendesen beismerte, hogy végre kész van a halálra. Lord Shiva segített felkelni az öregnek, és lassan az erdőbe sétáltak. Messze a fák közé hatoltak, majd az öreg kinyitotta a fát és kiengedte a Halált. A Halált megrázta a fába zárása próbatétele. És ezért megkérte Lord Shivát, hogy ezentúl hadd legyen láthatatlan, hogy az emberek ne találhassanak ki módokat a távoltartására. – Így legyen – mondta Lord Shiva.

Lejegyezte Alida Gersie

The Woodcutter and Death

A Tale from Nepal

Retold by Alida Gersie

Once there lived an old woodcutter. He was very poor and could scarcely make ends meet. One day he went into the forest and gathered a lot more wood than usual. As he bent down to lift the bundle onto his shoulders he found that he was too frail to raise the heavy weight. He sighed deeply and cursing his age, said: "If only I were dead." Suddenly someone stood next to him. A strange voice asked: "Did you call me?" The woodcutter felt a great fear. "No, no I didn't", he lied.

Ignoring the old man's clumsy deception Death made himself known. He explained that he had simply come, because he had been called. The woodcutter became less frightened and looked at Death. He found it very hard to believe that this was really Death himself. Seeing his doubt, Death pointed at an old woman who bathed in a nearby pond. The woman suddenly fell and died. This immediately brought the woodcutter to his senses. He at once remembered why he had wanted to die, and asked Death, now that he was here, if he could please give him a hand and lift the bundle of wood onto his shoulders. Death gladly obliged. The woodcutter was ready to hurry home, when the thought came to him that he might ask how much longer he had to live. As he left, Death answered: "Five years to a day."

That night the woodcutter did not sleep very well. Tumultuous thoughts haunted him. Early the next morning he returned to the forest. He looked for a big, big tree. And when he found it, he cut a single hole in the bottom of the tree. Then he started carving out the inside of the trunk. He carved for five whole years.

Then Death returned. Just as he said he would. The old woodcutter promised to come along, but, he said, before he was ready to leave the world, he so much wanted Death to see what he had carved as a gift for the people who would live long after he had died. They went to the woods. Deep into the woods they went. Death climbed into the tree-trunk. Proudly the woodcutter showed him round. When Death was in the top of the tree-trunk house, the woodcutter hastened down, crept outside, jammed a log into the entrance hole and hurried home.

Time passed. People and animals gave birth, but Death came to no one. Hunger and illness resided everywhere, yet nobody died. Even the gods became alarmed. They approached the Lord Shiva, the great one, who, donning the garb of a human being, decided to come to earth. He went immediately to the old woodcutter and asked him if he still wanted to go on living.

The poor woodcutter was by now even older and weaker, and so ill that he could hardly leave his resting-place, let alone return to the forest where Death was locked inside the tree- house. Quietly the old woodcutter acknowledge that, at last, he was ready to die. Then the Lord Shiva helped the old man to get up. Slowly they walked to the forest. They went deep into the woods. Then he opened the tree and released Death. Death was shaken by his ordeal in the tree. He pleaded with the Lord Shiva to make him from now on invisible, so that people could no longer devise ways to stave him off. "So be it", Lord Shiva said.

From that day onwards Death has been invisible to humankind, though he sees all of us. And the woodcutter, he died.

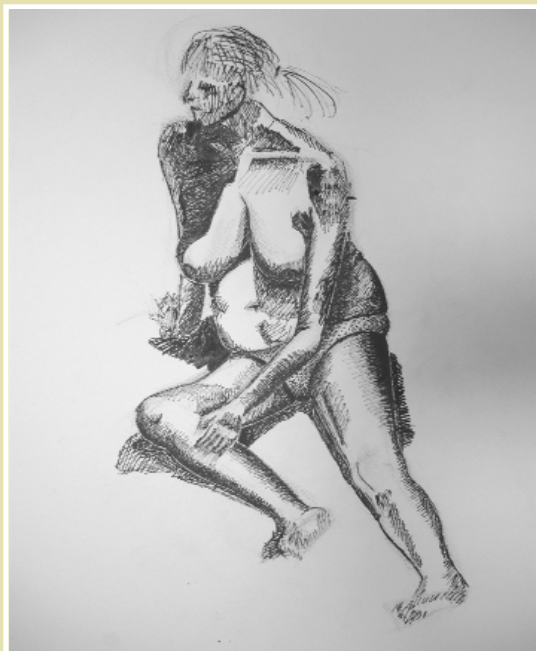
TORDAI MÁRTON

HALÁCHY NÓRA

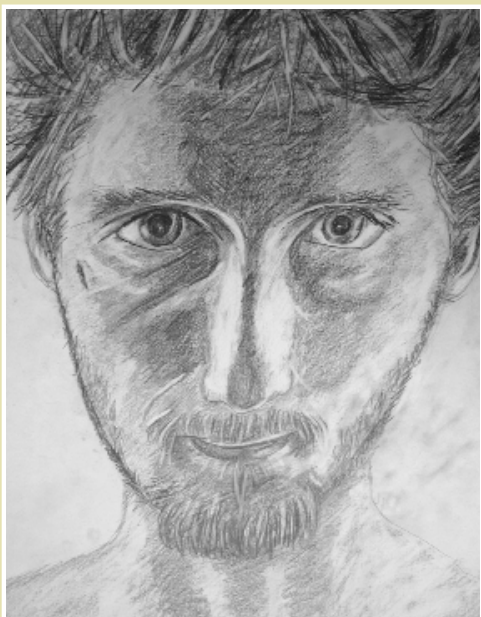
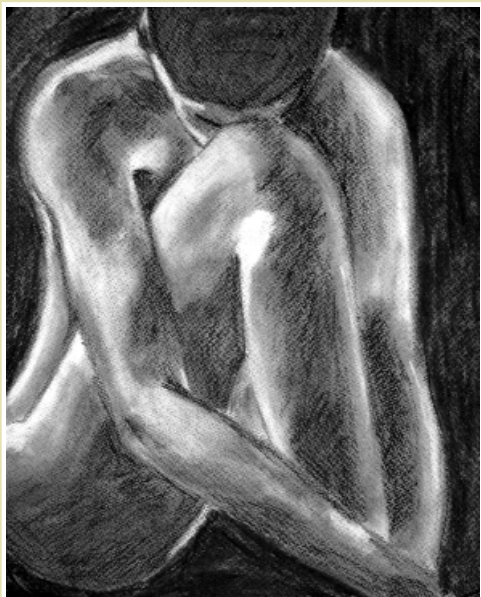
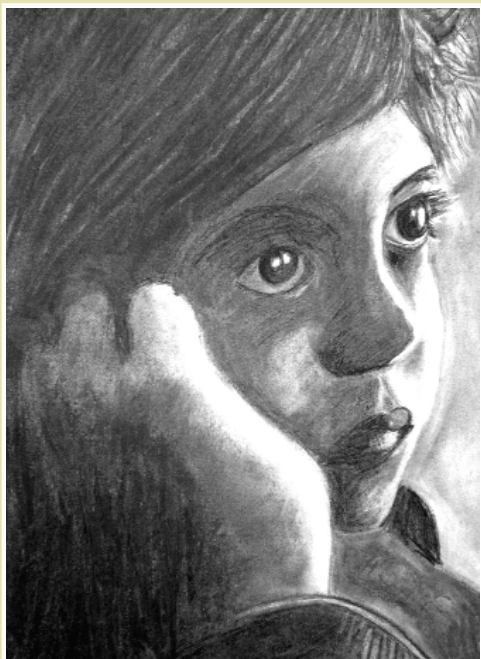

CSANÁLOSI LÁSZLÓ

SOLTÉSZ VIKTOR

Pillanatok

Csak egy árny. Múló pillanatok rabjaként ülsz, fakó dallam apró csilingelését hallod.

Nem tudod, hol vagy. Mintha emlékeznél erre, de csupán néhány elhalt pillanat fájó lelkű szelleme maradtál.

Nem tudod, hogy élsz-e még. Érzed tested ólomsúlyú részeit, és bár tudod őket mozgatni, önkéntelenül lebegnek karjaid, ha utána-nyúlsz az életnek.

Más árnyakat is látsz magad körül. Közel vannak hozzád, hangjuk mégis olyan, mintha egy sötét, üres folyosó másik végéről visszhangzana.

Homályos minden. Zaj üti kalapács módjára agyadat, az árnyak szellemként lebegnek körülötted.

Lehunyorod a szemed.

Mire kinyitod, világos mezőn ülsz. Egy árnyas fa terül el fejed fölött, forróság bizsergeti fakó bőröd. Hunyorogsz, a Nap égető korongja fenyegető közelségben lebeg az égen, szinte a fa tetejét nyaldossák lángjai.

Mégsem félsz. Nincs mitől. Ezek csak emlékek.

Pislogsz, már a föld alatt utazol. A metró zaja elviselhetetlenül kat-tog fejedben, fáradt vagy, de nem mehetsz el. Várnod kell, míg megáll, míg oda nem ér a végállomáshoz. Minden hely foglalt, duruzsolnak az árnyak... Dobban a szíved, ismerős hangot hallasz.

Szemben ül veled, beszél valakihez, de tisztán hallod selymes szavait. Őt szereted, de az az árny már csak kép. Ő nincs ott, talán már az a metró sem létezik.

Lehunyorod a szemed, zuhansz, de még mindig hallod. Azt suttogja, hogy szeret. A nevéen próbálsz szólítani, de hangod megremeg csupán, ajkaid levegő után kapkodva remegnek... de nem tudsz lélegezni.

Minden csendes. Hideg van, selymes víz vesz körül, testedet nyomja súlya, lebegsz benne. Hajad tövében néhány apró buborék kúszik felfelé. Szádból felfelé áramlik a levegő, nem tudsz mozogni, lassan süllyedsz, magába ránt a hidegség. Felül fény próbálja a víz felszínét, de szemed előtt már csak a homály létezik.

Ezek csak képek.

Egy forró, meztelen test emel ki téged, magához szorít. Átölelnéd, elsírnád neki, hogy mi bánt... De nem beszélsz. Csak átéled, nem tudsz már változtatni az emlékeken.

Elenged és ő is a homályba vész.

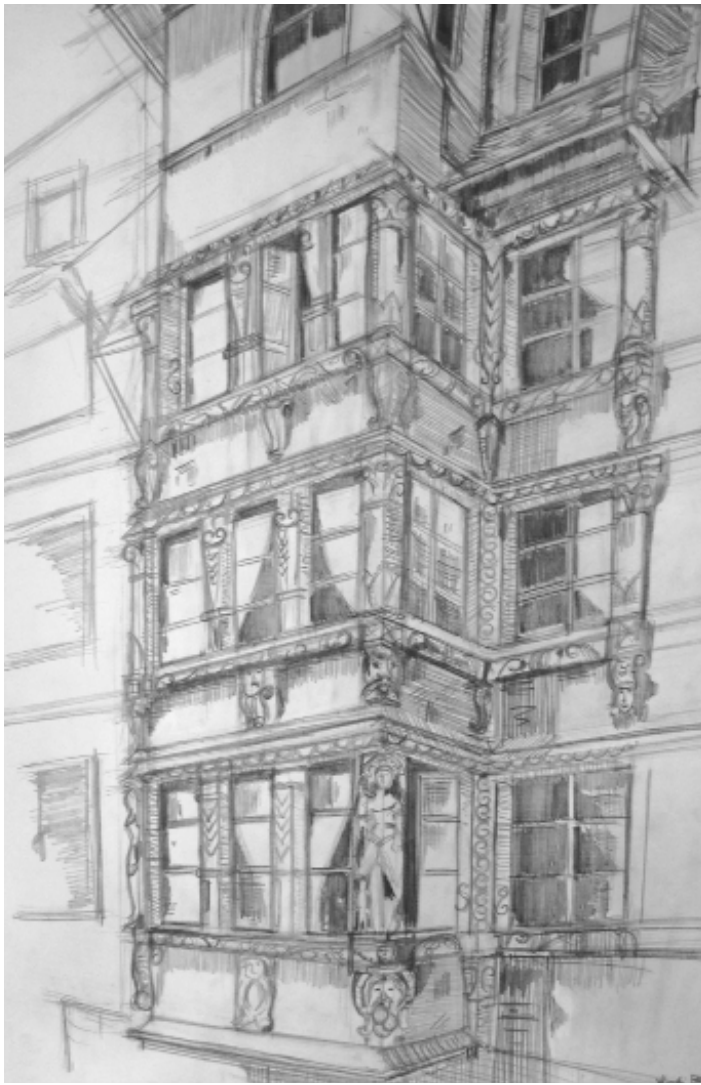
Hirtelen üvöltöznek veled. Nem érted, mit akar tőled, mi rosszat tettél? Sírsz. Az árny idegesen kapkod, te csak a gombócot érzed a torokodban, rá sem mersz nézni, elmenekülnél, de lábaid lecövekeltek... Eltűnik.

Tested halványodik, üres térben állsz. Sejtelmes, fekete köd terül el szemed előtt.

„Hol vagyok?” kérdezed remegve. Érzed magadon a ruhákat, könnyedén felülsz, a Hold besüt az ablakon.

A szobádban vagy. Csak álmodtál.

VÁRADI ESZTER

Adele

(„Gustav Klimt: Adele Bloch-Bauer portréja I.”
c. képéhez)

Már lassan több
mint 100 éve,
hogy Klimt vászna
előtt törékeny csuklód
néma L-be hajlott,
s szemed fekete bogárja
világlott halovány arcod
pírfolt, vagy lágy púdert
lőkött föl a gyöngö festék.

Bloch-Bauer felesége,
zsidó voltál, arany
Will Frey-szerű karperecek.
tested nem látszik. elnyelte
ecsetvonások türelmes
tömege, s fejed, melled
kerete egy gondolatnak.

tűnődött. még 18 év,
s meningitisben meghal
át a háború vad özönén,
de ő csak állt. aranyba
burkolva, mint izgató
fátyol, s szelíden rémült
nyaka körül vékony
fehér szálak sűrűje
– mindha pók szötte
volna be már – sebes
állandóságba elevenen
belesimulva, s ott
hol lába volt, szemek merednek,
csak néz-néz, vágyik de nem
követel, gyorsan hulló virága
a sorsnak.

SOLTÉSZ VIKTOR

BÍBOK ATTILA

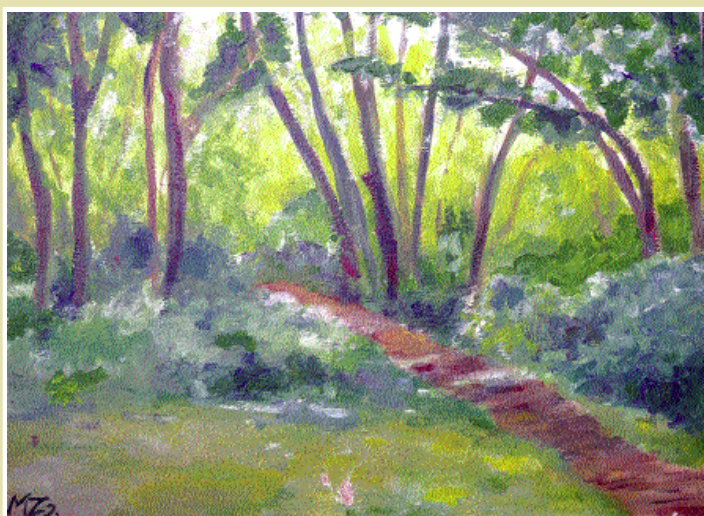

FISCHER ALÍZ

KRISTÓF PANNA

MÁRTA ZSOLT

JOHANCSIK TAMÁS

ALKOTÓK NÉVSORA

Albini Valentin
Antal Krisztin
Baksai Renáta
Besenyei Orsolya
Bíbok Attila
Biri Eszter
Bíró Adél
Bohacsek Dóra
Brányi Panna
Csanálosi László
Drahos Viktória
Farkas Bálint
Fejes Kata
Fekete Viktória
Fischer Alíz
Funk Márta
Gőcze Borbála
Gulyás Barnabás
Haláchy Nóra
Hernádi Edina
Hollósi Vivien
Hóvári Vanessza
Illés Anna
Johancsik Tamás
Kiss Júlia
Kovács Ildikó
Kőhalmi Lilla
Köller Dalma
Kristóf Kitty
Kristóf Panna

Krizbai Ildikó
Kugyella Noémi
Labancz Viktória
Ledó Anna
Macgill Hajnalka
Márta Zsolt
Molnár Renáta
Nagy Laura
Nemes-Jeles Laura
Nguyen Uyen My
Nyíri Imre
Ocztos Panna
Olti Dóra
Rác Zsófia
Révész Nándor
Rozemberczky Benedek
Soltész Viktor
Székely Szonja
Tasnádi Hajnalka
Tordai Márton
Tóth Kata
Váradi Eszter
Vas Virág
Viemann Rozália
Vincze Virág
Vircsik Debóra
Zarándy Kata
Ziaja Réka
Zilahi László

A BEKÖSZÖNTŐT FORDÍTOTTÁK:

FRANCIA	–	KÉRI ANNA (2001)	HORVÁTH MÁRTON (2012)
NÉMET	–	BALOGH RÓBERT (2001)	JUHÁSZ ÁDÁM (2012)
ANGOL	–	HERMAN ZITA (2001)	GŐCZE BORBÁLA (2012)
OLASZ	–	KERTÉSZ BENCE ÉS COCCHIONI BÁLINT	

